

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXI

Kaina 35 c.

TREČIADENIS - WEDNESDAY, LAPKRITIS - NOVEMBER 21, 1990

Nr. 227

Pabaltijo užsienio reikalų ministerius išprašė iš Paryžiaus konferencijos

Bet jie yra Prancūzijos svečiai

Paryžius. 1990 lapkričio 19. (LIC) - Šiandien Paryžiuje Lietuvos, Latvijos ir Estijos užsienio reikalų ministrai buvo išprašyti iš Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos salės. Pasak Latvijos užsienio reikalų ministro Janis Jurkans, sovietų delegacija reikalavo Baltijos ministrų pasiūlymų, kitu atveju, sovietai patys grasino aplėsti konferenciją. Nors šiandien rytą Prancūzija visiems trims ministrams išdavė ypatingo svečio igaliojimus dalyvauti konferencijoje, prieš atidaromąjį posėdį juos iškviė konferencijos organizacinio komiteto atstovai, nurodydami, kad kai kurios neišvardintos delegacijos protestuoja prieš jų dalyvavimą. Todėl, pasak „Amerikos Balso“ bendradarbis Žibos Klimienės, konferencijai prasidėjus, Pabaltijo ministrai nebuvo išleisti į salę. Po šio nelaukto incidento, Prancūzijos Užsienio reikalų ministras Roland Dumas su Baltijos ministrais tarėsi 45 minutes ir juos išvėsi.

Sovietai užprotestavo

Šiandien Grand Hotel viesbutyje suauktoje Baltijos ministrų spaudos konferencijoje, kurioje nepasirodė Lietuvos užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas, Estijos ir Latvijos užsienio reikalų ministrai paskelbė, kad ministrai Dumas jiems patvirtino sovietų ultimatumą. Pasaulinės Laisvųjų Latvių Federacijos žiniomis, TSRS Užsienio reikalų ministras Eduardas Sevardenas užprotestavo Prancūzijos suteiktus igaliojimus pabaltiečiams ir pasiūlė Lietuvos, Latvijos ir Estijos ministrams įsijungti į Sovietų delegacijos sudėtį. Baltijos ministrai šį pasiūlymą atmetė.

Pasak „Amerikos Balso“, šios dienos plenarinėje sesijoje sovietų lyderis Michailas Gorbaciovus kalbos metu

Stažas lietuviui sostinėje

Washingtonas. - Kongresmeno Ričardo Durbino įstaiga pranešė, jog jis sudarė sąlygas lietuviui H. Subačiui iš Lietuvos susipažinti per kelias dienas kaip yra dirbama JAV Kongrese. Naujasis demokratiškai išrinktas Lietuvos parlamentas turįs suprasti, kaip yra palanki ryšiai su tais žmonėmis, kurie jį išrinko. Subačius dirba Lietuvos parlamente. Todėl jam svarbu susipažinti su Amerikos Kongreso kontaktais. Subačius dvi dienas galėjo stebėti jo įstaigoje darbą. Jam viskas buvo aiškinama. Šią savaitę jam buvo sudarytos sąlygos praleisti Atstovų rūmų daugumos vado R. Gepardo įstaigoje, o taip pat ir mažumos vado Bob Michell įstaigoje ir kongresiniuose komitetuose. Prieš tai Subačius praleido pustrčio mėnesio New York, kur jis dirbo Batuno įstaigoje ir Jungtinės Tautos. Kongr. Durbinas pasakė esąs patenkintas, kad tokias sąlygas galėjo sudaryti lietuviui, kuris grįš į Vilnių ir visa tai galės panaudoti ir Lietuvos parlamente.

pasisakė prieš nacionalistinius judėjimus TSRS ir bet kokių sienų keitimą. Tačiau Danijos atstovas pareiškė, kad Baltijos valstybės turėtų pilnai dalyvauti Helsinkio procese, o tai idėjai pritarė Čekoslovakijos prezidentas Vaclavas Havelis.

Gal tik laiko klausimas

Pasak Valstybės departamentų šaltinio, kurį „Amerikos Balso“ citavo su sąlyga, kad nebus atskleista jo tapatybė, tolesni JAV - Baltijos valstybių ryšiai stiprės. Kaip praneša Reuterio žinių agentūros korespondentas iš Paryžiaus, „daugelis JAV pareigūnų yra įsitikinę, kad Baltijos valstybių nepriklausomybė yra tik laiko klausimas ir nėra reikalo spausiti Gorbaciovą pagreitinti neišvengiamo proceso“.

Nepaisant šių tvirtinimų, keliasdešimt Amerikos senatorių neduoda prez. George Bushui ramybės ir prieš Paryžiaus konferenciją ji ragino viešai paremti Pabaltijo valstybių sieki. Spalio 28 d. datuotame laiške, jie pastebėjo, kad „jeigu Jungtinės Valstijos, ant popieriaus remdamos Pabaltijo prašymą dalyvauti Helsinkio procese, nepateiks šio klausimo svarstyti viršūnių susitikime Paryžiuje, mes atrodysime geriausiu atveju nenuoseklus, o blogiausiu atveju, akivaizdžiai veidmainiški“.

Sovietų šantažas

Šalia diskusijų apie sutartį dėl įprastinio ginklavimosi Europoje sumažinimo, pasitarime su Bakeriu išliko ir Lietuvos TSRS derybų klausimas. Lietuvos ministras Saudargas apibūdino iškilusias kliūtis rimtam dialogui tarp Vilniaus ir Maskvos. Po TSRS premjero Nikolajaus Ryzkovo lapkričio 10 d., išreikšto reikalavimo Baltijos valstybėms pasirašyti sąjunginę sutartį ir grąsinimo nutraukti ekonominius ryšius su Lietuva, Latvija ir Estija, kyla klausimas ar prasidėjęs dialogas iš viso gali vesti prie derybų. Mano tikslas buvo užtikrinti, kad JAV vyriausybė patenkinamai suprastų procesą, kad dialoga nutrauktų viena pusė. „Kad Tarybų Sąjunga naudotųsi ekonominiu šantažu“, šalia oficialiosios Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos eigos, šeštadienį Paryžiuje Sorbonos universitete vyko trijų Baltijos frontų su rengtas simpoziumas „Baltijos šalys - teisėti Europos bendrijos nariai“. Iš Lietuvos specialiai į Paryžių atvyko grupė Sąjūdžio seimo tarybos narių.

Baigėsi vienos partijos valdžia

Sarajevus. Jugoslavija. - Centrinėje Jugoslavijos Bosnijos - Hercegovinos respublikoje sekmadienį įvyko pirmieji daugpartiniai rinkimai, kurių nebuvo daugiau 50 metų. Šie balsavimai panaikino vienos partijos kandidatų, kur komunistinis režimas buvo čia pats griežčiausias visoje valstybėje. Nors serbų ir kroatų tautinių partijų vadai kaltino, kad

Popiežius Jonas Paulius II priima Vatikane Sovietų Sąjungos prezidentą Michailą Gorbaciovą ir jo žmoną Raisą.

Popiežius kviečiamas į Sovietų Sąjungą

Vatikano miestas. - Reuterio žinių agentūra sako, jog Sovietų prezidentas Michailas Gorbaciovus ir popiežius Jonas Paulius II susitikimo praėjusį sekmadienį beveik kaip seni draugai.

Gorbaciovus sustojo Romoje 9 valandoms, skrisdamas į 34 tautų konferenciją Paryžiuje. Jis taip pat tarėsi su Italijos prezidentu Francesco Cossiga ir ministru pirmininku Giulio Andreotti, su kuriais pasirašė draugiškumo ir bendradarbiavimo sutartį ir dar kitą susitarimą, kad Italija suteiks beveik 5 milijonų dolerių paskolą per 5 metus. Panašias sutartis jis pasirašė ir su Prancūzija ir Vokietija. Taip pat buvo Italijos Fiuggi Tarptautinė premija 450,000 dol. vertės suteikta Gorbaciovui už žmogaus teisių įgyvendinimą.

Kalbėjosi rusiškai

Nepaėjus nė metams, Gorbaciovus antrą kartą aplankė popiežius. Susitikimas buvęs atviras ir nuosirdus, labiau draugiškas negu, kad būtų susitikę po protokolo saistomai. Popiežius ir vizituojančius valstybes vadus sutinka prie savo darbo studijos durų, bet šį kartą jis ėjo pasitikti Sovietų vadą per tris didelius kambarius ir taip pat palydėjo jį išeinant. Abu labai šypsojosi ir nuosirdžiai sveikinosi.

Susitikimas buvo privatus, todėl nepranešama apie ką jie kalbėjosi. Bet Vatikano spaudos sekretorius Joaquín Navarro pasakė, jog kalbėtasi naujaisiais įvykiais Sovietų Sąjungoje, religijos laisve ir aptarė skirtingus vidaus klausimus tarptautinėje plotmėje. Nors dalyvavo ir vertėjai, bet šį kartą popiežius ir Gorbaciovus daugiausiai kalbėjosi rusiškai, šiek tiek lenkiškai ir ukrainietiška. Kai jis išėjo iš Vatikano, trumpai atsakė į kelis sovietų reporterių klausimus, ir pažymėjo, kad sekantis susitikimas su popiežium bus Maskvoje, tarė šypsodamasis Gorbaciovus.

kai kur žmonės buvo sulaukyti nuo balsavimo, bet rinkimai bus laikomi teisėtais ir jų rezultatai bus pranešti šios savaitės gale.

Istorinis įvykis

Vatikano šaltinių žiniomis, popiežius negalėsias iki 1992 metų lankytis Maskvoje. Į tai Sovietų spaudos sekretorius V. Ignatenko atsakė, kad „tai puičiausia data. Milijonai žmonių norės pamatyti popiežių“. Gorbaciovus jau praėjusiais metais gruodžio 1 d. pakvietė popiežių apsilankyti Maskvoje. Bet popiežius neskuba tai daryti. Jis noris dar įsitikinti Gorbaciovą patikimumu, kad tikrai religijos laisvės bus įgyvendintos. Spauda primena popiežiaus pasakymą, jog jis nevažiavęs į Sovietų Sąjungą, jei negalės aplankyti katalikišką Lietuvą ir Ukrainą. Abi šios respublikos šiuo metu siekia nepriklausomybės. Be to, popiežius reikalavo, kad būtų įteisinta Ukrainos Katalikų Bažnyčia, kuriai Stalinas uždraudė veikti 1946 m.

Spauda taip pat pažymi, kad šį popiežiaus kelionę būtų jo didelis istorinis laimėjimas. Jonas Paulius II noris tikrai pagerbti tuos, kurie išlaikė Bažnyčią gyvą pogrindyje per tiek daug metų Sovietų Sąjungos kraštuose.

Washingtonas. visi keturi senatoriai, kurie Etikos komiteto kaltinami padarę kai kuriuos palankius sprendimus Charles Keating, vienam iš Taupymo ir skolinimo bendrovės vadovui už jo stambias aukas jų rinkimams, griežtai paneigė bet ką nors palankaus padarę ir neigiamo atlikę.

Vokietijos kancleris Helmut Kohl, kairėje, sveikina prez. G. Bushą praėjusį sekmadienį atvykusį į Vokietiją.

TRUMPAI IŠ VISUR

Ukrainos parlamente. Kijevo mieste, kalbėjo atvykęs Boris Jelcinas, kuris pasakė, jog Gorbaciovus viską nori centralizuoti ir tai nėra priimtina Rusijos respublikai, nes „kai centras vadovaus viskam, tai bus galas bet kokioms reformoms“.

Palestiniečiai bėga iš Kuveito, nes po Irako invazijos ir jie nukentėjo dėl Irako karių brutalios elgesio. Daugelis nebepalaiko Irako prezidento Husseino ir tai atsiliepia į Jordano politinį nusistatymą.

Krymo totoriai, kurie Stalino buvo apkaltinti nacių bendradarbiais ir maždaug 250,000 1944 metais ištremti, šiuo metu grįžta atgal į savo gyventas vietas prie Jaltos kalnų. Jie visi yra avių augintojai ir pasinaudoję esama netvarka, sugrįžta iš centrinės Azijos ir Sibiro.

Vokietija praėjusią savaitę pakrovė į Sovietų laivą 200,000 tonų bulvių, kaip humanitarinės pagalbos dalį. To prašė Sovietų vyriausybė, kad išsiųgtų bulvių nuo galimo bado šią žiemą.

Turkijos prezidentas Turgut Ozal paneigė žinias, kad Turkija atidarys antrą frontą prieš Iraką, jei Amerika pradės karą. Bet Turkija eina kartu su kitomis valstybėmis prieš Iraką, tačiau nemano kariauti.

Irakas paskelbė, kad jei „niekas nesutrukdys taikos atmosferos“, tai Kalėdų dieną paleis visus amerikiečius ir užsieniečius, kuriuos laiko pagrobęs šiuo metu.

Susirėmimas su okupanto kariais

Šūviai mitingui pasibaigus

Vilnius. 1990 lapkričio 19. (LIC) - Šeštadienį, lapkričio 17 d., Vilniuje, prie Šiaurės miestelio sovietinės kariuomenės igulos, susirėmė grupė lietuvių su Raudonosios armijos kareiviais.

LIC iš Vilniaus šiandien teleksu gavo iš Lietuvos Eltos žinių agentūros pranešimą apie lapkričio 17 d. įvykius. „Šeštadienį 17 val. Eltos naujienų telefonu paskambinęs vilnietis pranešė: Kalvarijų gatvėje iš važiuojančio šarvučio buvo paleistos trys automatinio ginklo serijos. Atrodo, į orą. Kas atsitiko, kodėl prabilo ginklai? „Vilniaus miesto vidaus reikalų valdybos viršininkas Vytautas Leipus painformavo: visuomeninės organizacijos 14 val. Katedros aikštėje sukvietė mitingą paremti Lietuvos siekimui dalyvauti Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo pasitarimo Paryžiaus konferencijos darbe. Mitinge buvo sakomos antimilitaristinės kalbos, reikalaujama išvesti iš Lietuvos okupacinę TSRS kariuomenę. Šaukiamoji amžiaus jaunuoliai buvo pakviesti eiti prie karinio miestelio ir sudėti savuosius prierašymo liudijimus.“

Provokacija?

„Demonstracija, kurioje dalyvavo apie du šimtus žmonių, ir karinių bilių sudėjimas vyko taikiai. Kariškiai susirinkusiems atsakė vandens srovėmis, garsino šūviais iš automatinio ginklo, po to išpuolė į gatvę ir ėmė mušti mitingo dalyvius. Yra nukentėjusių: aštuoni žmonės kreipėsi medicininės pagalbos, vienas ligoninėje.“

„Šūviai, kuriuos girdėjo Eltai paskambinęs vilnietis, buvo jau pasibaigus incidentui“. Taip Elta praneša iš Vilniaus. Pasak vietinį Vilniaus radiją, demonstraciją Katedros aikštėje organizavo Vilniaus Sąjūdis.

Bushas pas kanclerį

Oggersheim, Vokietija. - Iš Čekoslovakijos sekmadienį prez. G. Bushas atskrido į Vokietiją ir aplankė kanclerį Helmut Kohlį jo namuose. Čia Bushas pagyrė kanclerį, kuris turi už dviejų savaitių rinkimus, kaip „tą didį vyrą, kuris sujungė Vokietiją“.

Bushas čia išbuvo 5½ valandų ir susirinkusiems vokiečiams pasakė, kad jie turi savo kanclerių patį geriausią vyrą ir padėkojo jam už palaikymą jo politikos prieš Iraką. Vokietija pažadėjo maždaug 2 milijonus dolerių padengti išlaidoms vedant kovą su Irakais, bet atsisakė siųsti savo dalinius, nes to neleidžia dabartinė konstitucija.

Kancleris Kohl padėkojo prezidentui Bushui už paramą, pasakydamas, jog Vokietija nebūtų buvusi sujungta be Amerikos pagalbos. Kancleris Bushą nusivedė, kaip prieš savaitę ir Gorbaciovą, į 11-ojo amžiaus katedrą ir ten kartu išklaušė vargonų muzikos koncertą-Bach'o Toccata ir Fuga in D Minor Speyer mieste ir po to kanclerio namuose papietavo. Po pietų aptarė Persų įlankos ir Sovietų pagalbos klausimus.

Washingtonas. Darbo departamentas pranešė, jog pragyvenimo išlaidos spalio mėnesį padidėjo 0,6%.

jaunlietuvių, šaulių, Tremtinių sąjunga bei kitos organizacijos. Kiti šaltiniai, įskaitant sovietų, linksniuoją Laisvės Lygą kaip demonstraciją Katedros aikštėje bei prie Šiaurės miestelio karinės igulos pagrindiniu organizatorium.

Sovietų pranešimas

Sovietų šaltiniai tvirtina, kad lietuviai susirinkę prie igulos pradėjo kolyti ir grasinti sovietinei kariuomenei. Pasak „Izvestijos“, kariuomenės paleistų vandens srovių neužteko „apraminti“ demonstrantų, todėl iš igulos buvo išvesti kareiviai su automatais, kurie be kulku šaudė į orą. Po kurio laiko, susirėmimui pasibaigus, kareiviai šarvučiuose patuliuo Vilniaus gatvės prie igulos, karts nuo karto paleisdami šūvius į orą, pasakojo „Izvestija“.

Aštuoni sužeistųjų tarpe buvo du Vilniaus miesto tarybos nariai (pasak Vilniaus vietinį radijo) ir nė vienas kareivis (pasak „Tass“).

Šeštadienį vakare Vilniaus miesto savivaldybės tarybos pirmininkas Arūnas Grumadas Vilniaus televizijos laidoje ramino miesto gyventojus, visą kalbę už smurtą priskirdamas sovietų kariuomenei.

Protesto raštas

Sekmadienį Laisvės Lyga, Kauno Sąjūdis bei jauniečiai suorganizavo panašią demonstraciją Kaune prie kariuomenės igulos. Kauno demonstracija praėjo taikingai.

Šiandien Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis AT prezidiumo vardu pasirašė du pareiškimus ryšium su šeštadienio įvykiais. Pirmas taikomas sovietų kariuomenės veiksmams: „Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos prezidiumas reikalauja griežtą protestą ir smerkia TSRS karinės igulos Vilniuje lapkričio 16 d. įvykdytą išpuolį ir smurto panaudojimą prieš taikaus piketo dalyvius bei šaudymą miesto gatvėse, sudarant pavojų gyventojams“.

Antro AT prezidiumo pareiškimo tekstas nukreiptas į demonstrantus: „Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos prezidiumas yra tuo nuomonės, kad bet kuriuose protesto mitinguose prieš svetimos kariuomenės neteisėtą buvimą Lietuvoje neturėtų būti šūkių, įžeidžiamai nukreiptų prieš žmonių tautybę, visuomenės įtampą, didinančių grąsinimų ir veiksmų, nesuderinamų su demokratijos principais ir teisės normomis“.

KALENDORIUS

Lapkričio 21 d.: Honorijus, Eibartė, Alberta, Gomantas.
Lapkričio 22 d.: Padėkos diena. Cecilija, Dainė, Dargintė, Filomenas, Steikintas.
Lapkričio 23 d.: Lietuvos karių šventė. Klemensas, Liukrecija, Liubartė, Adėlė, Doviltas, Kolumbanas, Felicija.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:45, leidžiasi 4:27. Temperatūra trečiadienį 63 l., ketvirtadienį 44 l., penktadienį 20 l.

SKAUTYBĖS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŲ RAMOVĖ

Redaguoja j.v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

LSS VADOVYBĖS RINKIMŲ PREZIDIUMAS PRANEŠA

LSS vadovybės rinkimų balsų skaičiavimas vyko Chicagoje, ASS būkle – Vydūno Jaunimo fondo patalpose 3000 W. 59th St., Chicago, IL 60629. 1990.X.24, 26, ir 29 d. vakarais.

Balsų skaičiavime dalyvavo LSS vadovybės rinkimo prezidiumo nariai: fil. Liudas Volodka – Balsų skaičiavimo komisijos pirmininkas, v.s. Jonas Paronis – Mandatų komisijos pirmininkas, v.s. fil. Halina Plaušinitienė – Nutarimų komisijos pirmininkė, ps. fil. Svajonė Kerelytė – Prezidiumo sekretorė ir s. fil. Leonas Maskaliūnas – Prezidiumo pirmininkas.

Stebėtojais dalyvavo: v.s. Halina Moliejienė, v.s. fil. Jonas Dainauskas, v.s. fil. Vytas Mikūnas. Balsų skaičiavime buvo skaitomi tik už (U) pažymėti balsai.

V.s. Malvinos Jonikienės raštišku pareiškimu jos kandidatūra į Seserijos Garbės gynėjos pareigas balsavimo lape

buvo įrašyta jos neatsiklausus ir ji nesutinka priimti Seserijos Garbės gynėjos pareigų; tad Seserijos garbės gynėja, LSS statuto pagrindu, išrenka LSS taryba.

Vienodą skaičių (po 36) balsų gavo fil. Vytas Kamantas ir fil. Aleksandra Likanderienė. Prezidiumo pirm. fil. L. Maskaliūnas 1990.X.29. telefonu kreipėsi į fil. V. Kamantą ir, jam sutikus, į LSS tarybą ASS sąrašą išrinkta įrašoma fil. A. Likanderienė, o fil. V. Kamantas lieka kandidatu į LSS tarybą, ASS sąrašą.

Su biuleteniu Nr. 4 siunčiami lapai su pasiūlymais ir pasisakymais už kuriuos prašoma atitinkamai pabalsuoti. Balsavimų rezultatai bus perduoti naujamajai Tarybai, kuri LSS suvažiavime priims pasiūlymus svarsto pirmuose LSS tarybos posėdžiuose. Balsavimai už „Pasiūlymus ir pasisakymus“ turi būti gražinti LSS vadovybės rinkimų prezidiumui ne vėliau š. m. gruodžio 1 d. (pašto antspaudas).

LSS VADOVYBĖS RINKIMŲ REZULTATAI

I. I LSS TARYBĄ (bendruoju sąrašu)

Išrinkti:
287 vs tn Stefa Gedgaudienė, Cleveland Heights, OH

241 vs Irena Kerelienė, Palos Park, IL

269 vs Česlovas Kiliulis, Lexington, MA

274 vs fil Sigitas Miknaitis, Clarendon Hills, IL

317 vs fil Lilė Milukienė, Plainview, N.Y.

218 s. fil Rūta Žilinskienė, Mississauga, Ont.

Kandidatai:
175 vs fil Dalė Lukienė, Washington, DC

174 vs fil Petras Molis, Shrewsbury, MA

132 jvs Vytas Vitalis, Vaitkus, Macedon, VIC

122 vs fil Nelė Mockuvienė, Yucaipa, CA

115 vs Jonas Zinkus, Picnic Point, NSW

II. I LSS GARBĖS TEISMĄ
Išrinkti:
277 vs Danutė Keršienė, Toronto, Ont.

331 vs Česlovas Senkevičius, Islington, Ont.

321 jvs Marija Vasiliauskienė, Toronto, Ont.

Kandidatė:
235 vs Nijolė Užabalienė, Chicago, IL

III. I LSS KONTROLĖS
KOMISIJĄ
366 vs Antanas Jarūnas, Bartlett, IL

IV. A. I LSS TARYBĄ
(LSB sąrašu)

Išrinkti:
90 vs fil Balys Barkus, Concord, NSW

84 vs Remigijus Balzinskas, Richmond Heights, OH

91 vs fil Algis Glodas, Holden, MA

112 vs fil Kazys Matonis, Ocean, NJ

Kandidatai:
68 vs Algirdas Karpavičius, North Geelong, VIC

IV. B. I LSS TARYBĄ
(LSB sąrašu)

Išrinktos:
163 vs fil Dalia Dundzilionė, Chicago, IL

133 vs Laima Jarašūnienė, Chicago, IL

Santa Monica, CA
152 s. fil. Laima Švarcaitė, Wickliffe, OH

140 s. Julija Taorienė, Cleveland, OH

Kandidatės:
93 vs Danutė Lynikienė, Doncaster, VIC

84 vs Irena Markevičienė, Worcester, MA

78 vs Rūta Daukienė, Chicago, IL

IV. C. I LSS TARYBĄ
(ASS sąrašu)

Išrinkti:
39 vs fil Danutė Eidukienė, Chicago, IL

36 ps fil Aleksandra Likanderienė, Chicago, IL

39 s. fil. Virginija Mačiulienė, Palos Park, IL

38 vs fil Apolinaras Treinys, Hyannis, MA

Kandidatai:
36 s. fil. Vytas Kamantas, Sparta, MI

27 ps fil Danguolė Vodopaliene, Highland Heights, OH

V. A. I LSB VYRIAUSIA
SKAUTININKĄ IR
PAVADUOTOJĄ

Išrinkti:
123 vs Gediminas Deveikis, McHenry, IL. VS PAV. s. Gintautas Taoras, Cleveland, OH

V. B. I LSS VYR.
SKAUTININKĘ IR
PAVADUOTOJĄ

Išrinktos:
141 s. Birutė Banaitienė, Abington, MA. VS PAV. vs Laima Kiliulienė, Lexington, MA

Kandidatės:
70 vs Irena Lileikienė, Omaha, NE. PAV. vs Zita Rahbar-Dudėnienė, Los Angeles, CA

42 s. Aldona Palukaitienė, Chicago, IL. Pav. s. Nijolė Balzariene, Chicago, IL

V. C. I ASS VADIJOS
PIRMININKĄ IR
PAVADUOTOJĄ

Išrinkti:
111 vs fil Edmundas Korzonas, Chicago, IL. PAV. vs fil Kęstutis Ječius, Villa Pk., IL

VI. A. I LSB GARBĖS
GYNEJĄ

121 s. Justinas Kirvelaitis, Lockport, IL

VI. B. I LSS GARBĖS
GYNEJĄ

224 vs Malvina Jonikienė, Lemont, IL. (Žiūr.: Bendros pastabos).

VI. C. I ASS GARBĖS
GYNEJĄ

140 vs fil Jonas Dainauskas, Chicago, IL

I. RAJONŲ VADUS, ES

18 s. Narcizas Ramanauskas, Forest Hill, VIC – Australijos raj.

21 s. Aldona Baltakienė, Hamilton, ONT – Kanados raj.

53 jvs Genovaitė Treinienė, Hyannis, MA – Atlanto raj.

96 s. fil. Irena Gedrienė, Richmond Hts., OH – JAV Vidurio raj.

25 s. fil. Albinas Sekas, La Crescenta, CA – Ramiojo Vandenyno raj.

12 vs Jaras Alkis, Essex, England – Europos rajonas.

VI. B. I LSS GARBĖS
GYNEJĄ

224 vs Malvina Jonikienė, Lemont, IL. (Žiūr.: Bendros pastabos).

VI. C. I ASS GARBĖS
GYNEJĄ

140 vs fil Jonas Dainauskas, Chicago, IL

I. RAJONŲ VADUS, ES

18 s. Narcizas Ramanauskas, Forest Hill, VIC – Australijos raj.

21 s. Aldona Baltakienė, Hamilton, ONT – Kanados raj.

53 jvs Genovaitė Treinienė, Hyannis, MA – Atlanto raj.

96 s. fil. Irena Gedrienė, Richmond Hts., OH – JAV Vidurio raj.

25 s. fil. Albinas Sekas, La Crescenta, CA – Ramiojo Vandenyno raj.

12 vs Jaras Alkis, Essex, England – Europos rajonas.

VI. B. I LSS GARBĖS
GYNEJĄ

224 vs Malvina Jonikienė, Lemont, IL. (Žiūr.: Bendros pastabos).

VI. C. I ASS GARBĖS
GYNEJĄ

140 vs fil Jonas Dainauskas, Chicago, IL

I. RAJONŲ VADUS, ES

18 s. Narcizas Ramanauskas, Forest Hill, VIC – Australijos raj.

21 s. Aldona Baltakienė, Hamilton, ONT – Kanados raj.

53 jvs Genovaitė Treinienė, Hyannis, MA – Atlanto raj.

96 s. fil. Irena Gedrienė, Richmond Hts., OH – JAV Vidurio raj.

25 s. fil. Albinas Sekas, La Crescenta, CA – Ramiojo Vandenyno raj.

12 vs Jaras Alkis, Essex, England – Europos rajonas.

VI. B. I LSS GARBĖS
GYNEJĄ

224 vs Malvina Jonikienė, Lemont, IL. (Žiūr.: Bendros pastabos).

VI. C. I ASS GARBĖS
GYNEJĄ

140 vs fil Jonas Dainauskas, Chicago, IL

I. RAJONŲ VADUS, ES

18 s. Narcizas Ramanauskas, Forest Hill, VIC – Australijos raj.

21 s. Aldona Baltakienė, Hamilton, ONT – Kanados raj.

53 jvs Genovaitė Treinienė, Hyannis, MA – Atlanto raj.

96 s. fil. Irena Gedrienė, Richmond Hts., OH – JAV Vidurio raj.

25 s. fil. Albinas Sekas, La Crescenta, CA – Ramiojo Vandenyno raj.

12 vs Jaras Alkis, Essex, England – Europos rajonas.

SKAUTIŠKI RENGINIAI Chicagoje

Gruodžio 16 d. – „Kernavės“ tunto tradicinės kūčios 3 val. p.p. Jaunimo centro maž. salėje.

Sausio 27 d. Jūrų skautų ir skautių iškilminga Klaipėdos dienos sueiga Lietuvių centre, Lemonte.

Clevelande
Gruodžio 17 d. – „Neringos“ ir „Pilėnų“ tuntu bendra kalėdinė sueiga.

Gruodžio 23 d. – Skautų vyčių ir vyresniųjų skautų kūčios.

Vasario 9 d. – Tradicinis blynų balius.

Kovo 17 d. – Kaziuko mugė.

Balandžio 21 d. – Šv. Jurgio dienos iškilminga sueiga.

Birželio 3 d. – Veiklos metų užbaigimo sueiga.

Susipažinkime. Naujai kadencijai išrinktos LS Seserijos vadovės. Iš dešinės: LS Vyriausios skautininkės pavaduotoja išrinkta vs fil Laima Kiliulienė ir LS Seserijos Vyriausio skautininkė išrinkta s. Birutė Banaitienė. Sveikinam! Nuotrauka iš rugsėjo mėn. Lemonte vykusio skautininkų suvažiavimo.

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

LANKĖME MIRUSIUS BROLIUS IR SESES

„Nerijos“ jūrų skautių tunto „Juodkrantės“ laivo sesės ir jų vadovės Velinių proga lapkričio 3 d., po pamokų liuanistinėse mokyklose, nuvyko į Šv. Kazimiero lietuvių kapines aplankyti ten amžiną poilsį radusius mūsų brolius ir seses. Mūsų tarpe buvo ir „Nerijos“ tunto tuntininkė jps Violeta Paulienė bei LS Brolijos jūrų skautų skyriaus vedėjas js dr. Algis Paulius.

Mūsų tuntininkė iš anksto pasirūpino žiniomis, kur palaidoti mūsų mirusieji broliai ir sesės. Nustebome, nes tas sąrašas buvo gana ilgas. Keistas jausmas apėmė susimąstius, kad jau tiek daug iš mūsų tarpo iškeliavo į amžinybę. Poros valandą laikotarpyje nespėjome jų visų aplankyti.

Prie lankomų kapų susimąstėm, tuntininkė sesei Vijai apibūdinant jų gyvenimo nueitą kelią. Prie visų kapų sesės uždegė žvakutes, sukalbėjo „Amžina atils!“ Ypač visas paveikė jūrų jaunės Lisos Blinstrubaitės kapo aplankymas. Visoms buvo liūdna suvokus, kad jų pačių amžiaus mergaitė – tokia jaunutė numirė.

g.v.v. Laima Pauliūtė

KERNAVĖS RUOŠIASI KŪČIOMS

„Kernavės“ tunto tradicinės kūčios vyks Jaunimo centro mažojoje salėje, sekmadienį, gruodžio 16 d., 3 v.p.p. Kviečiame visas kernavietes ir jų šeimas šioje gražioje tradicinėje mūsų tunto šventėje dalyvauti.

Vadija ir sesės

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$80.00. Foreign countries \$90.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytos adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokejes.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šest. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šest. laida)	\$50	\$30	\$25
U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami Kabinete)

Priklauso Holy Cross ir Christ Iginonėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708) 246-0067; arba (708) 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. E. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS

3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v. p.p. 7 v.v. antr. 12:30-3 v.p.p.
treč. uždaryta, ketv. 1-3 v.p.p. penkt. ir
šešt. 9 v.v. 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 925-2670 arba (1-312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Ne chirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas

5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 11 iki 8 val vak.

Iskryrus treč. Sešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN

INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL

81 St. ir Kean Ave., Justice, IL
Tel. (1-312) 585-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KIDIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. (1-312) 737-1168;
Rezid. (708) 385-4811

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123

Pirm. 2-7 Antr. ir
ketv. 9-12 Penkt. 2-7

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Kab. tel. (1-312) 471-3300;
Rez. (708) 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

Pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6.
šeštadienis pagal susitarimą

Laimė glūdi ne darbe, kuri
mėgstame, o pamėgime darbo,
kuri privalome atlikti.

J.M. Barrie

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, IL
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

LIETUVIŲ FONDAS

Jau per spaudą ir radijo bangomis nuskambėjo žinia, kad fondas perkopė penkių milijonų slenkstį. Ta žinia turėtų būti džiugi visai išeivijai! Dažnai apie fondą kalbame, tai, atrodo, kad jis yra visuotinė lietuvių institucija ir beveik visuotinai remiama. Tai faktinai yra gana priešingas vaizdas. Tikrumoje šiuo metu fondas turi apytikriai 3500 gyvų narių, ir gal beveik tiek pat ir jį rankas tiesiančių. Gal beveik... jeigu visus laiškus ir visus aimanuojančius suskaičiuosime! O galeto daug daugiau, jei įsijungti, jeigu norime daugiau darbų atlikti. Iki šiol fondas galejo, tik maždaug ketvirtadalį prašymų patenkinti. Dabar prisidėjus Lietuvai, viskas aukštesnėmis kėlimosi. Jeigu ir atmesime visus nelogiškus prašymus, tai tik mažą dalelę rimtesnių prašymų patenkinti tegalėtume. Visiems turėtų būti aišku, kad reikia žymiai didesnio fondo. Dabar fondas jau pasiekė penkis milijonus neliečiamo kapitalo. Tai yra labai džiugus momentas!

Bet neturime ant laurų užmigtį ir sustoti. Per fondo banketą, kuomet susirinkusiems buvo pranešta, kad jau su perviršiu yra pasiektas tikslas, pasibaigus ovacijoms ir plėjomams, buvo mestas šūkis... toliau dirbti ir siekti dešimties milijonų. Jeigu tik pusė aktyvios išeivijos ir jį įsijungtų, tai fondas būtų mažiausiai trigubai didesnis. Nėra jokios tendencijos ateityje fondo dirvonams mažėti, o tik didėti. Mažos lituanistinės mokyklos yra pašalinės paramos reikalingos. Lietuviškos spaudos padėtis irgi negerėja, o greičiausiai blogėja. Be to, teatro festivaliai, kultūros premijų šventės ir simpoziumai, visi į fondo pusę žvelgia. Kai kurie kultūriniai renginiai nebūtų planuojami, jeigu fondo pasparties nebūtų. Rašančiam tekas asmeniškai patobėti, kad net vidurinės kartos akademikai įvairiems savo renginiams paramos ir fondą kreipiasi, tačiau prašymus rašantieji, net nėra fondo nariai. O jeigu tas faktas jiems nurodomas, tai net užsigana! Atrodo net nenorima suprasti, kad jeigu norima iš aruodų semti, tai kas nors juos turi ir pripilti. Įžangos pradžioje pagyginome fondą su gaivinančiu šaltiniu. Skirtumas yra tik toks, kad vandens šaltinis trykšta iš žemės gelmių, o lietuvių gaivinantis šaltinis trykšta iš susipratusių išeivijos gelmių. Tai „susipratusių“ reikėtų dar kartą paminėti. Nes jeigu išeivija bus tik ekonomiška stipri, bet nesupratusi, tai lietuviškai visuomenei naudos iš to nebus! Lietuviškam darbui reikia darbščiu rankų, širdžių ir protų. Malonu matyti ir didžiojo ekonomiško gerai įsikūrusiais tautiečiais, žinoma, jeigu jie išsijungia ir vandenį, kurie palaiko ir gaivina lietuvių, ir jos kultūrinę veiklą.

Lietuvių fondo pradžia buvo sunki, daugeliui tas siekiamas milijonas, atrodo tik utopija. Net to laiko visuomenės veikėjų laiškuose buvo rašoma: „pasireklamavo, pašokinėjo ir nieko iš to neišėjo“. Bet tie pirmieji fondo steigėjai ir ugdytojai, nebuvo „šokinėtojai“, jie turėjo

viziją ir užsispyrusiai jos siekė. Steigėjai buvo ir pirmieji aukotojai. Pradžioje aukos labai lėtai plaukė. Viena, išeivija dar nebuvo finansiškai gerai įsikūrusi, o antra, fondas buvo kažkoks „naujagimis“, kuriam visuomenė daug dėmesio nekreipė ir gal pasitikėjimo neturėjo.

Po keleto metų, kai fondas nors ir nedidelėmis sumomis, pradėjo remti lietuvišką švietimą ir kultūrinius renginius, tuomet visuomenė atkreipė į jį didesnį dėmesį. Sukaupus pirmą milijoną ir pats fondas pradėjo drąsiau ir plačiau save reklamuoti. Fondui tapus „milijonieriumi“, apie jį pradėjo visuomenė plačiau kalbėti ir jo pinigų skaičiuoti. Ypač juo rūpintis pradėjo tie, kurie prie jo augimo visai nebuvo prisidėję. Ir kepus laikančiųjų eilės kasmet ilgėjo.

Jau buvo minėta, kad pradžia buvo sunki. Pirmą milijoną sutelkti užtruko net 12 metų. Sekančių milijonų sutelkimas vis greičiau ėjo. Antrasis milijonas buvo užbaigtas per 6 metus, o trečiajam tik 4-rių metų tereikėjo (1984). Užbaigus penktą ir pradėjus šeštą milijoną, fondas vis drąsiau ir ateiti žiūri. Šiam įvykiui atžymėti yra numatomas išleisti fondo leidinys – vardynas. Jame bus ne tik fondo istorija ir jo augimo eiga, bet surašyti visi gyvi ir mirę fondo nariai, kurie savo įnašais jį išaugino. Beje, fondas neužmiršta ir į amžinybę iškeliamųjų savo narių, už juos kasmet dusyk yra užrašomos šv. Mišios, kuriose dalyvauja fondo vadovybė ir jo draugai. Tai tradicija yra tęsiama, kadangi fondas yra didžiulė susipratusių lietuvių šeima.

Prieš pradėdami jį kritikuoti, kiekvienas turėtų įsivertinti ir pagalvoti, kas būtų – jeigu jo nebūtų? Kas būtų, jeigu tie svajotojai prieš 30-tį metų, nebūtų tos vizijos turėję? Iš mažo pasėto grūdo jis išaugo į didelį medį, kurio pavėsiu ir užuovėja daugelis naudojames. Iki šiol jau išdalinta 2,800,000 dol. lietuviškai veiklai paremti. Be to milijonų, daug vadovėlių ir mokslinių veikalų nebūtų išėjo, be jų nebūtų ir Kultūros premijų, kurios skatina mūsų veiklą. Be jų, dar daug ko nebūtų!

Dabartinis metu atsivėrė nauji dirvonai, kurie yra tokie platus, kad net akys jų neapėmė. Tai atgimstančios tėvynės reikalai ir bėdos. Kadangi fondas nėra užtenkamai didelis, bent dalį jų pagėdavimui paremti, tai reikia ypatingo dėmesio ir atsaugumo! Nes prašytojai gali būti būtinais tie, kuriuos būtų prasmingiau paremti. Čia gal jau reikėtų ir atitinkamų Lietuvos įstaigų bendradarbiavimo. Ir baigiant reikėtų dėmesį atkreipti į išeiviją. Per fondo banketą jau teko pastabų girdėti, kuriose buvo nenuslėpta priegaidė, kad besirūpinanti tėvynė – neužmirštumėme išeivijos! Tos nuomonės buvo dėl to pareikštos, kadangi stipendininkai iš išeivijos tik mažąją dalį tesudarė. Šiaip ar taip, fondas buvo sukurtas išeivijai. Tad remiant tėvyniniais, nereikėtų ir pagrindinio tikslo iš akių paleisti!

J. Ž.

Labai naudinga dažnai šiaip savęs klausiti: kuo galiu Viešpačiui šioje valandoje padaryti? Ką galiu Viešpačiui padaryti šiame atsitikime, ką galiu šioje valandoje, ką galiu šiame asmenim padaryti, kad būtų Viešpačiui garbė. Palau

Darbas yra geriausias vaistas kūno ir dvasios sveikatai laikyti, tam, kad žmogus pats savimi tenkintųsi. Darbas yra tautos subrendimo, kultūrinio ir nepriklausomybės saikas.

J. Jablonskis

AR SOVIETŲ ARMIJA
ATNEŠĖ LAISVĘ IR TAIKĄ

IGNAS MEDZIUKAS

„Mes atnešime darbo žmonių laisvę ir taiką ant durtvų. Pirmyn į Vakarus!“ Taip buvo skelbiama įsakymuose raudonarmiečiams 1918 m. pabaigoje. Jie žengė vėl pavertti apsisprendusiais būti laisvois Pabaltijo tautos. Tik paskubomis susiorganizavę savanoriai, o vėliau pašaukus karo tarnybą ir daugiau jaunų vyrų, Raudonosios armijos daliniai kruvinose kovose buvo atstumti atgal į rytus.

Kai 1940 m. buvo suvaidinta Kremliuje parašyta liudies seimo komedija, šio seimo atstovas Petras Cvirka pirmoje seimo sesijoje liepos 21 d. kalbėjo: „Pati pirmą dieną, kai tik Lietuvos liudies herojiškos Raudonosios armijos padedama nublokė nuo savo kūno smetoninį priespaudos, panikinimo ir darbo žmonių išnaudotojų valdymą, plačiausia Lietuvos darbo žmonių masė pareiškė nepaprastą džiaugsmą ir dėkingumą Tarybų Sąjungai už jos išmintingą, taikingą politiką, nesantį tautos išsilaisvinimą“. Toliau Cvirka savo kalboje minėjo, kad nuo pat pirmosios Tarybų valdžios įkūrimo dienos Rusijoje įvairios tautos savo noru emė dėtis į laisvų respublikų sąjungą. Reikia stebėtis, kad rašytojas, veidmainiaudamas ir meluodamas ne kiek neradondavo, nors gerai žinojo, kad tik Raudonoji armija užgnaužė daugelio tautų nepriklausomybės siekius ir prievarta įjungė jas į Sovietų Sąjungą.

Panašiai Raudonąją armiją liaupsino ir kiti to seimo atstovai. Kostas Korsakas tvirtino, kad Lietuva jausis visai saugi, ginama nenugalimos Raudonosios armijos, o Vladas Mozūrinas, kalbėdamas jaunimo vardu, sakė, kad jaunimas su meile žiūri į nenugalimą Raudonąją armiją, pirmą armiją pasaulyje, kuri vietoje kraujo, milijonų invalidų ir ligonių, vietoj nesibaigiančio skurdo, vargo ir gaisro pašvaisčių neša laisvę ir taiką. Koks šlykštus cinizmas! Tai atnešta Raudonosios armijos „laisvė“ iš mūsų tautos pareikalavo beveik trečdalis gyventojų gyvybių aukų. O kiek invalidų grįžo dar ne taip seniai iš Afganistano karo lauk!

Sovietiniam režimui žlugus R. Europoje, tarybinė valstybė dar laikinai net liko. Tačiau vietiniai gyventojai neapkenčia okupanto dalinių ir už visus nepretendavo ne be pagrindo kaltinti sovietus. Neretai kyla incidentai su okupacine

kariuomene. Rugsėjo mėn. netoli Rytų Berlyno kelio rastas nušautas sovietų pulkininkas. Vengrijoje du rusų kareiviai rasti nužudyti. Apšaudomi sovietų kariai Lenkijoje. Mesta nuodingų dujų granata į sovietų kareivines prie Varšuvos sužeidė daugelį karių.

Iš kitos pusės matome, kad sovietų okupacinės kariuomenės drausmė yra labai pairusi. Vokietijoje per paskutiniuosius 8 mėnesius sovietų kariai įvykdė 409 įsilaužimų ir apiplėšimų. Iš spaudos patiriame, kad tokie nusikaltimai vyksta ir Lietuvoje.

Net ir sovietų armijos vadų morale yra kritusi. Vengrijoje Tab vietovėje sovietų igulos viršininkas pareikalavo išsipirkimo mokesčio 5 milijonų florinų, grasindamas sunaikinti maisto krautuvę ir mokyklą. Kito dalinio vadas irgi pareikalavo išsipirkimo. Kai reikalavimas buvo atmetamas, užpuolė žibalo atliekas, užnuodijant vandenį. Esant prekių trūkumui, gyventojai yra nepatenkinti, kad kariai stengiasi viską supirkti ir išsivežti į namus, nes žino, kad tenai – didžiausias prekių trūkumas. Okupacinė sovietų kariuomenė jau ateinančių metų liepos mėn. turi pasitraukti iš Čekoslovakijos ir Vengrijos, o iš Rytų Vokietijos 1994 m. žinodami sunkią padėtį Sovietų Sąjungoje, daugelis karių nenori grįžti, o kiti net dezertyruoja. O tie, kuriems nėra galimybės pasilikti, iš anksto stengiasi įsigyti reikalingų gėlių, vadovaudamiesi šūkiu „Griebk viską, ką tik gali, kol dar ne per vėlu.“

Neseniai vykusiam Demokratinės Rusijos suvažiavime M. Gorbaciovui teko daugiausia praeiksmų iš sovietinių karių motinų, nes per trejus „perestroikos“ metus armijoje žuvo 20 tūkstančių jaunuolių. Ne nuostabu, kad daugelis, nepakędami žiaurių sąlygų, dezertyruoja arba šaukiami karinės prievolės atlikti slapstosi.

Moldavijos vyriausybė patvarkė, kad jos piliečiai nepriavla tarnauti svetimos valstybės (šiuo atveju Sovietų Sąjungos) ginkluotose pajėgose. 1991 m. moldavai numatė suformuoti tautinę armiją. Tarnaujantieji sovietinėje armijoje bus iš jos atšaukti. Jei kurie

norės pasilikti, turės paduoti raštišką pareiškimą.

O kokia padėtis Lietuvoje? Kariniai komisariatai siuntinėja šaukimus, stengdamiesi surinkti reikalingą kontingentą naujokų, vartodami psichologinį spaudimą. Lietuvos Aukščiausiosios tarybos deputatai priėmė nutarimą, kuriame pabrėžiama, kad Lietuvoje galioja tik Respublikos įstatymai. Tačiau jaunuoliai, kurie savo ar tėvų valia nori tarnauti sovietinėje armijoje, nedraudžiami. Paskutiniuosius metų, kaip rašoma Lietuvos spaudoje, dėl šaukiamųjų amžiaus jaunuolių susitarė su sovietų generalinio štabo viršininku Moisejevu, iki derybų pradžios ir per derybas jie pažadėjo netaikyti prievartos. Dar tariamasi dėl pasitraukusių iš karių dalinių jaunuolių padėties.

Latvija ir Estija, kaip ir Lietuva, tikisi greitai laiku atsipalaiduoti iš Sovietų Sąjungos, todėl jų nusistatymas dėl karinės prievolės svetimos šalies kariuomenėje panašus kaip Lietuvoje. Panašius dalykus dėl karinės prievolės bresta Ukrainoje, Kaukazo, Užkaukazės respublikose. Netrukus gali imti kurtis ir musulmoniškų kraštų respublikų kariniai daliniai.

Iš patikimų šaltinių nustatyta, kad ir iš rusiškų miestų šį rudenį į armiją eis tik 40 procentų šaukiamųjų, apie pusę jų bus atleisti dėl nesveikatos. Imant šias aplinkybes dėmesin, sovietų armijai pritrūks reikalingam kontingentui rekrutų. Manoma, kad karinė vadovybė turės pakeisti savo mobilizacijos sistemą, pereinant į savanorišką pagrindą apmokama profesionalią armiją.

ATSIKĖLĖ Į CHICAGĄ

Šiaurės Airijos bendrovės Pramoninio vystymosi taryba savo būstinę iš New Yorko perkėlė į Chicago. Bendrovė specializuojasi medicinos technologijoje, automobilių reikmenyse, elektronikos ir tekstilės prekėse.

GM UŽDARO ĮMONE

General Motors bendrovė, trečiame ketvirty turedama 1.98 bil. dolerių nuostolių, nutarė visiškai uždaryti keturias savo įmones, jų tarpe vieną ir Elk Grove Village priemiestį, netoli Chicagos.

VOKIETIJA ANEKSIJOS
NEPRIPAŽISTA

Bonos vyriausybė nepripažįsta tarybinės Baltijos valstybių aneksijos ir remia jų nepriklausomybę bei savarankumo siekius. Tai pažymėjo kanclerio Kohl patarėjas, atsakydamas į Lietuvos bičiulio profesoriaus Bammesbergerio laišką.

Profesorius daktaras Alfredas Bammesbergeris, Vakarų Vokietijos Eichstaetto katalikų universiteto anglistikos ir lyginamosios kalbotyros katedros vedėjas, yra ir lietuvių kalbos žinovas, gerai kalba lietuviškai, jau daugelį metų domisi lietuvių kultūra ir rūpinasi Lietuvos reikalais. Jis dalyvavo šią vasarą Eisingerle, Šveicarijoje, vykusiame 37-je Europos lietuviškųjų studijų savaitėje, kurioje susipažino su Aukščiausiosios tarybos pirmininku Vytautu Landsbergiu. Tai ir paskatino Bammesbergerį kreiptis į kanclerį Kohl su prašymu Vokietijos susijungimo proga paremti Baltijos nepriklausomybės pastangas ir pripažinti jų vyriausybę. Kanclerio vardu profesorius atsakė jo patarėjas ministerijos direktorius Horstas Teltschikas. Rašto turinys idomus, nes jame išdėstomas dabartinis Bonos vyriausybės nusistatymas Baltijos valstybių reikalu. Štai to rašto turinys:

(Ponui profesorui dr. Alfredui Bammesbergeriui, Kalbų ir literatūros mokslų fakultetas, Eichstaetto katalikų universitetas).

Didžiai gerbiamas pone profesorius Bammesbergeri, dėkoju jums, kad rugsėjo 11-sios raštu atkreipėte pono federalinio kanclerio dėmesį į Baltijos respublikų padėtį, ryšium su vokiečių vienybės realizavimu. Su dėmesiu perskaičiau Jūsų mintis apie mūsų trumpą pokalbį su Lietuvos prezidentu Landsbergiu. Kaip jūs žinote, Vokietijos federalinė respublika niekada nepripažino Baltijos valstybių prijungimo prie Tarybų Sąjungos. Federalinė vyriausybė drauge su savo partneriais Europos Bendrijoje pabrėžtinai gina Baltijos valstybių apsisprendimo teisę ir remia jų nepriklausomybę bei savarankumo siekimą. Tačiau šiu tikslų įgyvendinimo galima pasiekti ne vienšališkais pareiškimais, bet tik kaip derybų eigos rezultatai taikingu visų besitarančiųjų sprendimu. Drauge su Prancūzijos prezidentu Mitterrandu ponas federalinis kancleris šiemet balandžio mėnesį išdėstė Lietuvos prezidentui Landsbergiui savo bendrą įsitikinimą, kad daugieropų ryšių

su Tarybų Sąjunga pertvarkymui visuose lygiuose reikia laiko bei kantrybės, ir tikrai dialogas tarp tarybinės centro vyriausybės ir Baltijos valstybių galėtų vesti prie patenkinamo rezultato.

Su draugiškais sveikinimais (pasirašė) Horst Teltschik.

Vokietijos kanclerio įstaigos vedėjo atsakymas profesorui Bammesbergeriui pabrėžia bendrą Vakarų valstybių nusistatymą nepripažinti sovietinės Pabaltijo aneksijos. Tai visuomet buvo ir yra svarbus tarptautinės teisės ir dorovės principas Baltijos valstybių laisvės byloje. Nauju reikšmingu dalyku reikia laikyti pareiškimą, kad Bona nesiriboją abstrakčiu neteisėtumo nepripažinimu, bet stengiasi drauge su kitais Europos Bendrijos partneriais remti Baltijos valstybių nepriklausomybės siekimus. Teltschiko raštas idomus dar ir tuo, kad jame išryškina Bonos pažiūra, kokių būdu pabaltiečių siekimai galėtų būti įgyvendinami. Rašte pakartojamas bendras Federalinės Vokietijos ir Prancūzijos vadovų Kohlio ir Mitterrando įsitikinimas, kad patenkinamo sprendimo reikia siekti derybomis su Maskva. Dėmesio vertas Bonos požiūris, kad Baltijos valstybių nepriklausomybė reiskia daugieropų sąitų su Maskva persitvarkymą, kuriam reikia „laiko ir kantrybės“. Tai konstruktivus požiūris, nors gal ir ne visai pabaltiečius patenkinantis. Kaip neseniai pažymėjo Vytautas Landsbergis, Baltijos valstybės tikisi, jog susijungus Vokietijai neužmirš savo ypatingos atsakomybės už jų likimą. Kiekvieno atveju galime džiaugtis turėdami profesorius Bammesbergerio asmenyje įtakingą Lietuvos bičiulį, kurio raštas kancleriui Kohliui padėjo išryškinti Bonos poziciją Baltijos valstybių nepriklausomybės atžvilgiu.

Beje, šio mėnesio pradžioje Vokietijos universitetų laikraštis paskelbė profesorius Bammesbergerio straipsnį, kuriame keliama mintis steigti baltistikos katedras ir įvesti sistemą šios mokslų šakos dėstymą į šio krašto aukštąsias mokyklas. Malonu būtų, kad skaitytojas nors trumpu laiškeliu lietuvių bičiuliui pasakytų aciu už jo rūpestį mūsų tėvynės reikalais. Jo adresas:

Prof. Dr. A. Bammesberger, Richard Strauss Str. 48, 8078 Eichstaett, Germany

SKRYDIS APLINK ŽEMĘ

Kelionė per penkis kontinentus
STASYS DALIUS

23

Muziejuje užtrukom bevaikščiadami ir žiūrėdami dvi valandas, tai tik bendrą vaizdą gavome. Neįmanoma atpasakoti ar aprašyti kiek čia tose didžiulėse salėse sukurta ir istorinio turto, reikia savo akimis tą pamatyti. Išstos, po keliasdešimt pėdų turincios kapų ir paminklų dalys, čia suvežtos iš laidojimo vietų. Išrikuotos eilės sarkofagų su egiptietiškais įrašais, keturios sfinksų statulos iš granito, faraonų statulos. Kai kurios statulos iš medžio nors tūkstančių metų senumo, bet gerai išsilaikiusios. Nors pirmiausia radinys išskleistas ant sienos.

Antrame aukšte atskiram kambaryje sudėta Tutankhamun auksa rodiniai rasti jo paslėptam kape iš 1350 m. prieš Kristaus erą. Vien tik jo auksinis kars tas sveria 110 kg. Labai daug įvairių papuošalų kaip Ozorio figūra, kaklo papuošalai, auksinė veido kaukė, 2 pėdų ilgio auksinis durklas ir daugybė kitų smulkesnių papuošalų, rastų jo kape. Tik šiam kambaryje negali ilgai stoviniuoti, nes sargai varo be stabtelėjimo praeiti ir užleisti vietą kitiems laukiantiems.

Kitose salėse – faraonų dviračiai vežimai, namų apyvokos dalykai, alebastro figūros, dėžutės, net ant papiruso seniausios žinomos piešinys – 6 žąsų įvairiose pozose iš IV dinastijos laikotarpio. Einam ir einam,

nespėdami pažvelgti nei atidžiau įsidėmėti ką vadovė pasakoją kokių senumo ar kurios dinastijos tie rodiniai yra. Tik stebiesi, kiek čia visko sukrauta, išdėstyta, sugrupuota. Tikrai įspūdingas ir turtingas rodiniais muziejus. Gaila, kad mumių skyrius buvo uždarytas ir publikai nerodomas. O šiam muziejui mumių rinkinys yra labai didelis, kurį teko matyti pirmą kartą lankantis Egipte prieš penkis metus.

Papiruso pergamentas

Iš muziejaus išėjo, sėdom į autobusus, kurie vežė aplankyti papiruso instituto. Papiruso gamyba buvo Egipte beveik išnykusi, nes popieriaus vartojimas ištūmė šį, faraonų laikais naudota, popierį. Todėl šandien Egipto valdžia atgaivino ir remia papiruso naudojimą moderniaje amžiuje. Papiruso žaliava gaunama iš aukštų žolių, panašių į meldus, kurios augina drėgnose vietose. Atvykę prie papiruso instituto, pirmiausia matėme papirusų meldus, auginamus šalia pastato. Tai aukštų, kelių pėdų aukščio drėgnų vietų, pelkių žolės. Kol iš jų pagamina papiruso popierių praeina gan ilgas, sunkus, kaip ir lino pluošto kelias.

Pirmiausia tas žolės supjausto neilgiais gabalais ir šešias dienas supjaustė laiko pamerkę vandenyje. Po to išėmė sutrupina ir gauna tik paviršiaus sluoksnį, kuriuos deda prie viens kito ir kiša po presu, kur iš pavienio pluošto gauna norimo dydžio gabalus. Po to dar mirko kituose skiediniuose, džiovina, presuoja ir tik po eilės dienų paruošimo gaunamas papiruso pergamentas naudojamas rašymui ar paveikslams. Tokį papiruso pergamento lakštą pažiūrėjus prieš šviesą aiškiai matosi atskiri pluoštai, kurie susijungę sudaro

vientisą lakštą.

Pamatę papiruso pergamento gamybos procesą perėjom į pačio instituto širdį, kur ant to pergamento išdaryti gražūs meniškai paveikslai daugiausia Egipto faraonų temomis. Paveikslai visokiausio dydžio ir kainos prasidėjo nuo kelių dol. iki kelių simtų už didelio formato. Čia beveik visi pirkome ir rinkomės tuos paveikslus.

Nesini papiruso paveikslais toliau važiuojam Kairo gatvėmis, kuris yra Egipto sostinė ir didžiausias miestas Afrikoje, kuris stovi prie Nilo upės jau virš tūkstančio metų. Pravažiuojame pro moderniškus didelius bankų ir istaigų pastatus, o taip pat paprastus pilkus keturių aukštų apartamentinius namus šoninėse gatvėse.

Mieste judėjimas chaotiškas ir mums neįprastas, nes nieks nesilaiko tvarkos, lenkia iš dešinės ir kairės, dideliu greičiu lekia visi nežiūredami į pėsčiuosius, kurie turi bėgti perbėgti per gatvę. Gatvėse ant šaligatvių vyksta prekyba ir vietomis net tiršta. Moterys skubina užsidėjusios pintines ant galvos su nešuliais, o vyrai daugiausia su cigaretė rankoje stovi gatvių kampuose, sukišę nosis kaibasi. Taip pat visur ant šaligatvių pardavinėja gėrimus ir kepa, verda maistą, prie kurių sustoję praieiviai perka ir valgo gatvėje. Atrodo šiuose kraštuose visur yra populiarius gatvių maisto paruošimas ir pardavimas.

Apsilankymas Egipte ir Kaire būtų be tikslo, jei neturėtum kelionės į Giza aukštumą, kur sfinksas jau gerokai atprūpėjęs laiko amžių paliestas sėdi jau nebežiūrimu veidu ir pakalnėje auganti miesta, kuris kas kart atėja prie jo papėdės.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

LAIMĖJO RINKIMUS

Lapkričio 6 d. vykusiose rinkimuose laimėjo abu lietuvių remiami kandidatai. Tai senatorius John Kerry, lengvai per rinktas naujam terminui, o taip pat Joe Malone, išrinktas valstijos išdininku. Senatorius John Kerry dalyvavo ir kalbėjo So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos metiniame „Šurum-burum“, o už Joe Malone lietuvių pasisakė „Laisvės Varpo“ laidoje. Pažymėtina, kad senatorius John Kerry yra demokratas, o Joe Malone — respublikonas. Taigi, abudu kandidatai susilaukė lietuvių paramos ne partinių pagrindu, bet pagal tai, kiek jie yra palankūs lietuvių reikalams. Reikia manyti, kad jie neapvils lietuvių po laimėtų rinkimų, kaip lietuvių neapvylė jų rinkimų metu.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventės minėjimą ruošia Lietuvos karių veteranų s-gos Ramovės Bostono skyrius. Minėjimas vyks lapkričio 25 d. Jį sudarys šv. Mišios už žuvusius už Lietuvos laisvę ir iškilmingas susirinkimas. Šv. Mišios bus atnaušiamos šv. Petro lietuvių parapijos koplyčioje, o iškilmingas susirinkimas vyks So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos trečio aukšto salėje. Ten bus trumpa, aktualiai paskaita, o meninė programa, specialiai tai šventei pritaikyta, atliks Vilniaus filharmonijos solistas — baritonas Danielius Sadauskas, dabar viešintis šio krašte.

ŠV. MIŠIOS UŽ BRONIŲ KVILKĮ

Gruodžio 9 d. 8 val. ryto šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioje Norwoode bus atnaušiamos šv. Mišios už mirusių Bronių Kvilkį. Po Mišių, salėje po bažnyčia, įvyks velionio veikalų parodėlė. Ten dr. Jurgis Gimbutas ir klebonas kun. Vincas Valkavičius pasidėkos savo prisiminimais apie Bronių Kvilkį.

LITUANISTINĖS MOKYKLOS RENGINYS

Tradicinis metinis Bostono aukštesniosios lituanistinės mokyklos renginys įvyks lapkričio 24 d., 6:30 val. vakaro So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos trečio aukšto salėje. Bus šilta vakarienė, vaidinimėlis ir šokiai, grojant geram orkestrui. Renginį organizuoja mokyklos tėvų komitetas: Gintaras Subatis, Marius Ziaugra, Šarūnas Norvaiša, Rima Knašienė ir Danutė Volavenko.

ŽAISLAI IR DRABUŽIAI NAŠLAICIAMS

Religinei šaipai paskatinus, šv. Jurgio lietuvių parapijos Norwoode pravestas žaislų ir

rūbų vajus Lietuvos našlaičiams. Jo pagrindu sudaryta arti 400 plastikinių maišų įvairių dovanų; jos nugabentos į So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos namą, iš kur bus nukreiptos į New Yorką, o iš ten — į Lietuvą. Tai klebono kun. Vinco Valkavičiaus, Lietuvos Vyčių pirmininko Jurgio Bartono ir savanorių Jon Cofsky, Albino Jarvis ir Leonoros Jarvis kruopštaus darbo rezultatai.

SĖKMINGAS KONCERTS

Smuikininkės Elenos Kuprevičiūtės-Bergienės ir pianistės Loretos Slovak koncertas lapkričio 4 d. Cape Code buvo sėkmingas. Jis sutraukė daug vietos ir apylinkės lietuvių, o taip pat amerikiečių. Programoje buvo atlikti ir lietuvių kompozitorių kūrinių. Po koncerto Česlovo ir Irenos Mickūnų sodyboje įvyko priėmimas koncerto programos atlikėjoms. Jame dalyvavo apščiū lietuvių ir amerikiečių, kurių tarpe buvo ir lietuvių kilmės South Congregational bažnyčios klebonas.

PRIMINTA LIETUVA

Rinkiminės kampanijos įkarštyje prezidentui George Bush besilankant Maskpe, Cape Code, LB vietos apylinkės valdybos nariai — Genovaite Treininė, Regina Petrutienė, Bronius Markeliūnas ir Alfonsas Petrutis su Lietuvos vėliavomis ir plakatais dalyvavo prezidento sutikime prie mokyklos, kurioje prezidentas kalbėjo. Plakatus buvo įrašyta: „Mr. President, don't forget Lithuania“. Tai kėlė didžiulės minios dėmesį, ka veliau pastebėjo „Cape Cod Times“ savo reportaže iš prezidento viešnagės Cape Code.

BENDRADARBIAVIMAS MOKSLO SRITYJE

„Laisvės Varpo“ lapkričio 11 d. laidoje Vilniaus universiteto profesorius Leonas Grinius, pasikalbėjęs su programos vedėju Petru Viščinu, aiškino Lietuvos mokslo žmonių bendradarbiavimą su šio krašto mokslo įstaigomis. Jis pats tuo pagrindu jau antrą kartą yra atvykęs į Bostoną. Jo žiniomis šiuo metu Amerikoje įvairiose mokslo įstaigose dirba daugiau negu 20 Lietuvos jaunų mokslininkų. Bostone, šalia jo, dar reikiama Jolanta Vidugirienė. Toks Lietuvos mokslininkų bendradarbiavimas su šio krašto mokslo įstaigomis yra labai reikšmingas Lietuvai, kuri per 50 metų buvo aklinai atskirta nuo laisvojo pasaulio. Dabar Lietuvoje maždaug 70% jaunimo mokosi anglų kalbą mokyklose. Tai daroma pagal mokinių pasirinkimą. Vidurinėse mokyklose privalomos dvi svetimos kalbos, kuriomis laikomos rusų, anglų, vokiečių ir prancūzų kalbos.

P.V.

JAV senatorius John Kerry su Bostono lietuvių organizacijų atstovais. Iš k.: Alt'o pirm. Gintaras Čepas, šv. Petro lietuvių parapijos klebonas kun. Kontautas, Lietuvos Vyčių kp. pirm. A. Akule, Lietuvių klubo direktorius R. Bačiulis, ALIAS atstovas B. Veitas, Sandaros pirm. M. Dapkus, Jaunimo sąjungos atstovė R. Kalvaitytė, JAV senatorius John Kerry, LB Bostono apyl. pirm. R. Buivydas ir Jaunimo sąjungos pirm. R. Kulbyte.

Nuotr. J. Rentelio

„ŠALTALVIS“ BOSTONE

VIII teatro festivaliui Chicagoje pasibaigus, į Bostoną atvyksta Kosto Ostrausko „Šaltkalvis“. Vaidinimas gruodžio 9 d., 3 val. p.p. vyks South Bostono Lietuvių piliečių klubo salėje.

Trumpa K. Ostrausko pjesė, režisuota Klaipėdos dramos teatro režisieriaus Juozo Ivanausko. Vaidina: aktorius Vytautas Juodka, ilgą laiką dirbęs Henriko Kačinskio dramos studijoje, Bostone, ir vaidinės pagrindinius vaidmenis Chicago lietuvių scenoje; ir Laima Šulaitytė, baigusi dramos studijas Illinois universitete ir dirbanti Chicago teatroose, radijo stotyse ir televizijos programose. „Šaltkalvis“ vaidina Vinco Kudirkos kapo tema. Tai reta proga pamatyti veikalą vieno iš mūsų iškiliausių dramaturgų ir kūrėjų bei atliekančių aktorius.

Spektaklis yra koordinuojamas su Tautodailės instituto rankdarbių muge ir South Bostono Piliečių klubo metiniais rinkimais. Paroda vyksta nuo 12 iki 6 val. vak. Rinkimai nuo 12 iki 4 val. p.p. Vaidinimą remia JAV LB Kultūros taryba. Rengėjai — LB Bostono apylinkės valdyba.

PUIKŲ KONCERTAI BOSTONE

Naujoji Opera iš Chicago, kuriai atstovavo kompozitorius Darius Lapinskas, spalio 20 d. Bostono Lietuvių Piliečių salėje surengė koncertą. Susirinkę klausėsi dviejų solistų iš Lietuvos: pasaulioje pagarsėjusio klarnetisto Algirdo Budrio ir kamerinio dainininko, Vilniaus Filharmonijos solisto, Danieliaus Sadausko. Solistams akompanavo kompozitorius Darius Lapinskas. Koncertas buvo baigtas Dariaus sukurtu op-tiniais muzikiniu veikalų „Tautos atgimimas“.

Algirdas Budrys atliko Karol Kurpinski koncertą klarnetui ir kitus veikalus. Algirdas Budrys išryškino minkštą, aksominį instrumento toną, pabrėždamas jo šviesiasias ir tamsenes puses, reiškančias veikalų nuotaikas. Budrio technika be priekaištų; buvo malonu klausytis šio pasaulinio masto klarnetisto. Danielius Sadauskas, baritonas, turintis malonų, minkštą skambantį balsą, kuris buvo puikiai valdomas, reiškančias emocijas ir jų pobūdį; Sadauskas turi puikią dikciją. Solisto išvaizda ir judesiai prisidėjo prie gero išpuolio. Pabaigoje už peršviečiamos uždangos matėme judančias mergaites, tautiniais drabužiais pasipuošusias. Girdėjome balsus dainuojant, o iš kairės pusės buvo nuotraukos. Tai Dariaus Lapinsko veikalas „Tautos atgimimas“. Spausdintų programų nebuvo, patys solistai apibūdindavo atliekamus veikalus.

Koncertas antrą kartą vyko spalio 24 dieną Dante Alighieri kultūriname centre, Cambridge. Į šį koncertą atsilankė ir amerikiečiai. Buvo spausdinta programa. Šio koncerto programa buvo skirtinga, labiau tarptautinė. Šalia liaudies dainų išgirdome puikų kamerinį dainininką, Vilniaus Filharmonijos solistą, turintį didelę praktiką ir repertuarą. Čia jis kūrė ne tik mus, bet ir kitataučius. Programa buvo pradėta Francesco Cavalli, italų kompozitoriaus arija iš „Giasone“; Alessandro Scarlatti italo kompozitoriaus ir modernaus rečitatyvo kūrėjo „Caro e dolce“; Francesco Durante, bažnytinės muzikos kūrėjo veikalą „Danza, danza, fanciulla gentile“. Solistas puikiai išgavo ankstyvųjų italų kompozitorių charakterį, rečitatyvą ir Durante melodinę gamą. Solistas buvo Danielius Sadauskas, kuris šį kartą žavėjo ir kitataučius. Algirdas Budrys pasirodė scenoje ir atliko koncertą klarnetui, kompo-

toriaus Karol Kurpinski, romantinį veikalą. Baritonas Danielius atliko italų kompozitorių veikalus: Giovanni Legrenzi „Arietta“, A. Scarlatti „O Cessate di piangere“ ir W. A. Mozart Don Giovanni ariją. Po pertraukos išgirdome Franz Schubert tris dainas. Solistas išgavo Schuberto melancholią ir jo dainose slypintį skausmą.

Klarnetistas Algirdas Budrys atliko Karl Maria von Weber „Fantasie“ ir Rondo. Veikalas skambėjo idomiomis. Ir vėl Danielius Sadauskas. Šį kartą lietuviškas repertuaras. Gerai pažįstama mums liaudies daina „Tykiai, tykiai“ Vytauto Klovos arija iš operos „Vytautas“, Jakovs Medins, latvių kompozitoriaus „Romanas“, Juozo Naujalio „Oi neverk, motuše“, Jurgio Karavičiaus arija iš operos „Grazina“. Visi tie veikalai sukėlė plojimų audrą. Klausytojai šaukė „bis“, ir atėjo bis — „Mamyte, pirk man žirgelį“ jau pirmam koncerte girdėta, lengvo turinio dainelė, labiau mėgiama dėl savo žodinio turinio. Dar ilgai tęsėsi plojimai abiem solistams ir jų akompaniatoriui Dariui Lapinskiui, nuoširdžiai atlikusiam savo svarbią dalį.

Po koncerto įvyko priėmimas mūsų kultūrinių ir meninių renginių mecenatų inžinieriaus Juozo ir Irenos Rasių namuose. Tai buvo malonus ir širdingas priėmimas iškilų svečių iš Lietuvos.

Elena Vasyliūnienė

— 1991 m. kovo 24 d., 3 val. po pietų First & Second Church salėje Bostono sol. Lilijos Šukytės koncertas, akompanuojant dr. Vyteniu Vasyliūnui. Koncertą rengia Naujosios Anglijos Balt draugija.

— 1991 m. balandžio 7 d., So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos trečio aukšto salėje koncertas. Programą atliks sol. Irena Milkevičiūtė, sol. Virgilijus Norėika ir pianistė Gražina Landsbergienė — visi iš Lietuvos.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Parduodame greitai už didesnę kainą!
Išskaitomas veltui! Perkame ir parduodame visose JAV valstijose. Išskaitomi ir patyrę tarnautojai. MLS kompiuteris. Perkame-parduodame ir mažas ir didesnes nuosavybes. Vietinė įstaiga.
ALEXANDER J. MOCKUS
REALTORS, LTD.
6610 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
(312) 767-8655
I lietuviams žinomas ir patikimas vardas.

RE/MAX GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS
(312) 586-5959 (708) 425-7161

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

Century 21 KMEICK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer, ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus, įkainavimas veltui.

IEŠKO DARBO

Vidutinio amžiaus moteris ieško darbo bet kokiam mieste.
Tel. 1-312-847-3824

LITHUANIA MY HERITAGE

Edite by Vladas Vijeikis

Knyga anglų kalboje, pagrindinės žinios apie Lietuvą, 1300 iliustracijų, 400 psl. Leidinys didelio formato, kietais viršeliais, gražiai išleista „Teviškelės“ leidyklos Chicagoje, 1989 m. Spaudos darbas VIVI Printing. Tai graži dovana įvairioms progoms. Kaina su persiuntimu 22.75 dol. Ilinojaus gyventojai dar pridėda 1.60 valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

„DRAUGAS“
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

ANTANAS SMETONA, politinės biografijos bruožai. A. Eidintas. 243 psl.	\$8.00
KARAS BRAUKIA KRUVINĄ AŠARĄ, antrojo pas. karo dienoraštis. Alg. Gustaitis. 941 psl.	\$30.00
DOKUMENTAI, Lietuvos Vietinės Rinktinės istorijai. Sud. Z. Raulinaitis. 405 psl.	\$12.00
ATSIMINIMAI, II dalis. Val. Šimkus. 253 psl.	\$10.00
EGZODO, išėvių literatūros kritika. Liūtas Mockūnas. 667 psl.	\$15.00
ŽMOGAUS GELBĖJIMAS, sofokratija ir geodrovinai jos pagrindai. Dr. Alg. Statkevičius. 464 psl.	\$20.00
PARTIZANŲ KOVOS LIETUVOJE. Kęst. K. Girnius. 422 psl.	\$10.00
TANKĖJANTI ŠVIESA, eilėraščiai. Tomas Venclova. 67 psl.	\$8.00
VILNIAUS LIETUVIŲ LIAUDIES DAINOSE. G. Krivickienė-Gustaitytė. 208 psl.	\$20.00
SERVING LITHUANIAN. V. Valiunas. 288 psl.	\$18.00
AMERICAN NATIONALITY, domestic and foreign policy. Peter Iron. 504 psl.	\$15.00
AWAKENING LITHUANIA. Jack J. Stukas. 191 psl.	\$8.00
THE CHRONICLE OF THE CAHOTLIC CHURCH IN LITHUANIA. 6 tomas. 678 psl.	\$10.00
LIETUVIŲ KELIAS KRIKŠČIONYBĖN. Stasys Maziliauskas. 311 psl.	\$10.00
AMŽINO ĮŠALO ŽEMĖJE, Sibirian tremtinių atsiminimai. 303 psl.	\$10.00
DIDYSIS VARPININKAS VINCAS KUDIRKA. Monografija. Al. Merkeli. 416 psl.	\$15.00
LIETUVOS ŽEMĖLAPIS. Sudarė L. Andrius	\$6.00

Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

Bostono Lietuvių klubo renginyje. Iš k.: — Alt'o pirm. Gintaras Čepas, Lietuvos Vyčių kuopos pirm. A. Akule, Lietuvių klubo pirm. A. Skabeikis, LB Bostono apylinkės pirm. dr. R. Buivydas ir svečias — JAV senatorius John Kerry.

Nuotr. J. Rentelio

Midland Federal
Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE
(708) 598-9400

PENKI MILIJONAI PARAŠŲ UŽ LIETUVĄ

Ar priimtina kitataučių talka?

Prieš keletą savaičių prie Didžiojo vandenvyno prisilaukusiam Santa Monica mieste Californijoje judriame prekybiniame mieste centre pasirodė su lietuviškais vėliavėmis kelios japoniukės, kurios rinko parašus po peticija už Lietuvos laisvę. Sužinota, kad parašai buvo renkami ir kitose Los Angeles vietose. Parašų rinkėjai pasirodė ir dvi dienas Los Angeles vyskupijoje.

„Lietuvių dienose“, kur atsi-
lankė keli tūkstančiai žmonių,
daugiausiai nelietuviai. Pasiekė žinios, kad kažkas parašus renka ne tik Amerikoje, bet ir Australijoje, Europoje, Pietų Amerikoje. Žinia patvirtino iš atostogų Ispanijoje spalio pradžioje į Los Angeles grįžusi Šilkaičių šeima. Mėcys Šilkaičius papasakojo, kad Madride prie garsiojo „Prado“ muziejaus, kur kasdien į jį patekti eilėse laukia šimtai žmonių, jie sutiko tokius rinkėjus. Parašus rinko jauni vyrai raudonom tunikom, ant stalo pasidėję lietuviškas vėliavėles. Pasiraišė ir Šilkaičiai ir nusifotografavo.

Kas ta organizacija, tokia forma talkinanti Lietuvai, ir kas tam sąjūdžiui davė pradžią?

Pradininkas — dr. Algirdas Statkevičius

Atvykęs į Chicago nugirdau, kad tuo klausimu yra gerai informuotas dr. Algirdas Statkevičius, ilgai kalintas sovietų lageruose ir kankintas psichiatrinėse ligoninėse, kelių knygų autorius, dabar gyvenęs Chicagoje. Aplankiau jį, apsigyvenęs dr. Jono Adomavičiaus sodyboje, kur įsikūręs Alvdas. Dr. Statkevičius Alvdui daug talkina.

Dr. Statkevičiaus informacija gana įdomi. Trumpa šios talkos Lietuvai penkiuose kontinentuose schema tokia: dr. Algirdas Statkevičius Lietuvos Laisvės lygos tautinės tarybos atstovo užsienyje vardu 1989 sausio 24 d. Australijos „Tėviškės aiduose“ paskelbė „Pareiškimą“, kuriame buvo dešimt siūlymų, tarp jų — visame pasaulyje organizuoti rinkti parašus, reikalaujant atstatyti Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybę. „Pareiškimą“ netrukus atspausdino Brazilijoje leidžiama „Mūsų Lietuva“ ir kiek sutrumpintą versiją „Draugas“ Chicagoje. Per „Mūsų Lietuvą“ parašų rinkimo idėja pasiekė veiklų Kolumbijos lietuvių muziką J. Kaseliūną. Jam parūpo idėja, kuriai stipriai pritarė, realizuoti. Susijungė su Bogotoje veikiančia tarptautine, antikomunistine, krikščioniškas vertybes ginančia organizacija „The American Society for the Defense of Tradition, Family and Property“, trumpai va-

dinama TFP, kurios centras New Yorke. Bogotos padaliniai stipriai rekomenduoju, TFP centras New Yorke ėmėsi akcijos ir savo skyrių Chicagoje surišo su dr. Statkevičiumi, kuris parašų rinkimo akciją Australijoje jau buvo pradėjęs. Chicagos TFP biuro vadovas Philipp Moran 1989.V.19 parašė pirmą laišką dr. Statkevičiui, ir prasidėjo intensyvus bendradarbiavimas.

Netrukus į Chicago atvyko TFP atstovai iš New Yorke, Romos ir kitur ir su jais Lietuvos Laisvės lygos tautinės tarybos nariai — dr. A. Statkevičius ir dr. K. Eringis — ir Altos reikalų vedėja Daiva Meilienė aptarė parašų pasauliniu mastu rinkimo klausimą.

Toks buvo kelias į parašų už Lietuvą rinkimą penkiuose kontinentuose.

Veiksnių nusistatymas

Ši parašų rinkimo akcija išėjo iš privačios iniciatyvos, o praetis patirtis rodo, kad veiksniai bet kokią privačią iniciatyvą dažniausiai linke nuslopinti, kad „privatininkai“ nepakenktų jų autoritetui. Tam tikrą išimtį reiktų padaryti Lietuvai Bendruomenei, kurioje nėra ar bent ilgesnį laiką neišsilaiko „neklaidingi“ vadai ir todėl privačios iniciatyvos neskuba atvesti. Dr. Statkevičius painformavo, kaip veiksniai vadai reagavo į TFP organizacijos apsisprendimą parašų rinkimu pasaulyje patalkinti Lietuvai.

Krašto valdyba iš karto tą akciją parėmusi 1000 dol. auksa, bet greitai atsuko nugarą, nors pati neseniai parašų rinkimą vykdė. PLB valdyba iškart šiai akcijai pasipriešino. Altos valdyba, kurios atstovė dalyvavo pradiname pasitarime su TFP vadovais, dr. Statkevičiaus „Pareiškimą“ svarstė, bet jam nepritarė. Nepritarė ir TFP parašų rinkimui. Vlikas dr. Statkevičiaus išsireiškimo, „labiau negu kas kitas sabotavo parašų rinkimo akciją“. Tuo būdu prieš lietuviškų veiksmų valią, kitataučiai penkiuose kontinentuose už Lietuvą jau surinko per 5 milijonus parašų.

Paklaustas Statkevičius, kokių pagrindinės priežastys, kad veiksniai į jo „Pareiškimą“ kreivai pažiūrėjo ir TFP vykdomo parašų rinkimo nemėmė, atsakė: „Siauros asmeniškos ambicijos buvo iškeltos aukščiau už pavergtos Lietuvos gelbėjimo reikalą. Kai kurie veiksmų žmonės teigė, kad apie parašus būtų buvę galima kalbėti, jei „Draugas“ nebūtų atspausdinęs mano „Pareiškimą“. Labiausiai jiems nepatiko mano siūlymas sudaryti tarpveiksminį koordinacinį

Lietuvių Fondo pokylėje tarybos pirm. Stasio Baro stalas. Iš kairės sėdi: J. Kregždys, A. Steponavičienė, V. Lapienė, E. Barienė ir St. Baras; stovi: E. Vitkus, dr. E. Ringus, D. Aukštuolienė, G. Aukštulis, R. Kisieliene ir dr. T. Kisielius.

Nuotr. J. Tamaliūcio

komitetą veiklai derinti. Viename Altos posėdyje buvau išvardintas „nedemokratu“, „diktatoriumi“, „apakusiu vadistu“. Ir tai vien dėl to, kad drisau viešai padaryti tam tikrus siūlymus. Pasikartojta pati trigokomedija, kaip prieš kelerius metus Vliko žmonių buvo niekinamas ir šmeižiamas dr. Vytautas Dambra vien už tai, kad išdrįso savo kandidatūrą pastatyti į Vliko pirmninkus. Vietoj konsolidavę del Lietuvos laisvės išsivijęs dvasines jėgas ir medžiaginius resursus, kai kurie veiksniai vadai veržė veržiasi prie svarbiųjų Lietuvos valdžios pareigūnų, kad įsisteigtų jiems ir asmeniskai laimėtų sau jų simpatijas. Autoreklama daugeliu atvejų nurungia šventųjų kovojančiai tautai Lietuvoje pareigų atlikimą.

Atgarsiai iš Lietuvos

Pagal dr. A. Statkevičiaus informaciją, parašų rinkimą TFP tebevykdo. Taip pat realizavosi dar vienas jo „Pareiškinio slaptų protokolų fotokopijas pastangas, kad pačiu artimiausiu laiku būtų gautos antrojo ir trečiojo slaptųjų Pabaltijo okupaciją liešančių protokolų fotokopijos. Tuo pasirūpino, Statkevičiaus žodžiais, „ilgametis Sibiro politinis kalnys Kestutis Jokubynas, dabar dirbas Laisvosios Europos radijuje Miunchene. Susipažinęs su mano „Pareiškimu“, jis kreipėsi į Vakarų Vokietijos užsienio reikalų ministeriją ir abi Hitlerio-Stalime“ pateiktas siūlymas: deti be jokio vargo gavo. Vlikas, per beveik pusę šimtmečio nesugebėjęs tu dokumentų gauti, nė kiek nesidrovėjo pirmasis tu dokumentų paprašyti, nors mano „Pareiškimą“ niekino ir parašų rinkimą sabotavo. Prasė tu dokumentų panaudoti laisvinimo veiklai. Juos gavo, bet jais pasinaudoti taip ir nesugebėjo.

TFP centras New Yorke ir biuras Chicagoje dr. Statkevičių ir dr. K. Eringį pastoviai informuoja apie parašų rinkimo pažangą. Prisiūnia ir jiems rašytų laiškų iš Lietuvos kopi-

jas. Emanuelis Zingeris, Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios tarybos užsienio reikalų komisijos pirmininkas, padėkos laiške VI.18 rašo: „Tai yra viena iš pačių svarbiausių paramų kovoję už mūsų šalies nepriklausomybę, kurią mes sulaukėme iš Vakarų“. Beveik tais pačiais žodžiais padėką TFP organizacijai VI.19 laiške pareiškia užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas.

Dr. Aleksandras Mauragis, žymus nepriklausomoje Lietuvoje prieš karą teisininkas, skautų veikėjas, VIII.25 Statkevičiui rašo: „Mielas kolega, prieš 18 mėnesių į Australiją atvykai kaip LLL atstovas ir pradėjai organizuoti peticiją Lietuvai išlaisvinti. Daug kas nepritarė, baiminosi sunkaus darbo. Mudu sutarėm, kad tokia peticija būtina, ir štai Jums šiandien galiu pranešti, kad jau surinkta 4,039,080 parašų. Tai pasaulinis rekordas“.

Taip Mauragis rašo rugpjūčio mėnesį. Dabar parašų skaičius pašoko per 5 milijonus.

Parašų rinkimo naudą svarstant

Nuo to laiko, kai II pasaulinio karo politiniai pabėgėliai atsidūrė Amerikoje, parašai Lietuvos laisvės reikalui buvo renkami kelis kartus. Rinkėjai rodė daug idealizmo ir pasiukojimo, tačiau kokių tai apčiuopiamesnių rezultatų nedavė. Labai išgarsintas vienas milijonas parašų, 1921 m. įteiktų Amerikos prezidentui Warren G. Harding, irgi vargu buvo lemiantis veiksnys pripažinti Lietuvos nepriklausomybę 1922 m. Tačiau, imant dėmesin anų laikų sąlygas, išreklamuotas milijono parašų prezidentui Harding įteikimas sustiprino Amerikos lietuvių tautinę moralę ir pasitikėjimą savo jėgomis.

Mielam Bičiuliui

A.†A.

Kunigui VIKTORUI DABUŠIUI

iškeliavus į Amžinybę, Lietuvoje gyvenantiems broliams FELIKSUI, VINCUI ir seseriai ONUTEI bei jų šeimoms, artimiesiems ir draugams reiškiamame nuoširdžią bičiulišką užuojautą.

Lietuvių Fronto Bičiulių Taryba

A.†A.

**EMILIJAI VILCINAITEI
BAJORIŪNIENEI**

Lietuvoje mirus, broliui VLADUI, kaimynui iš Lietuvos, reiškiamame giliausią užuojautą.

Pliurų šeima
Paukštelių šeima
Petrušaičių šeima

DRAUGAS, trečiadienis, 1990 m. lapkričio mėn. 21 d.

5

A.†A. MONICA GAUČIENĖ GAVCUS

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1990 m. lapkričio 19 d., 2:30 val. p.p., sulaukusi 77 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Plungės apskrityje, Smilgių kaime. Amerikoje išgyveno 33 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime dukte Rūta Kosmopoulou, Kristina Norkienė, žentas Algis, sūnus Romas Gavgus-Gaucys, marti Lorna; anūkai: Melissa ir Chad Gavgus, Alisa Kosmopoulou ir Krista Norkienė. Lietuvoje liko brolis Alfonsas ir seserys Agnieszka Kučinskienė, Barbora Burbienė su šeimomis; sūnėnai, svečiai iš Lietuvos, Danielius ir Albinas Burbai.

Kūnas pašarvotas antradienį, lapkričio 20 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, lapkričio 21 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukte, sūnus, brolis, seserys, anūkai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 312-476-2345.

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-0852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai

nuo 1916 metų

PRANEŠA

kad atidaro naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE

Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:

11028 Southwest Hwy. * Palos Hills

9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills

2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home

2533 West 71st Street

Chicago, Illinois 60629

1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home

10201 South Roberts Road

Palos Hills, Illinois 60465

708-430-4455

Petkus Funeral Home

1410 South 50th Avenue

Cicero, Illinois 60650

708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois 60650

708-652-1003

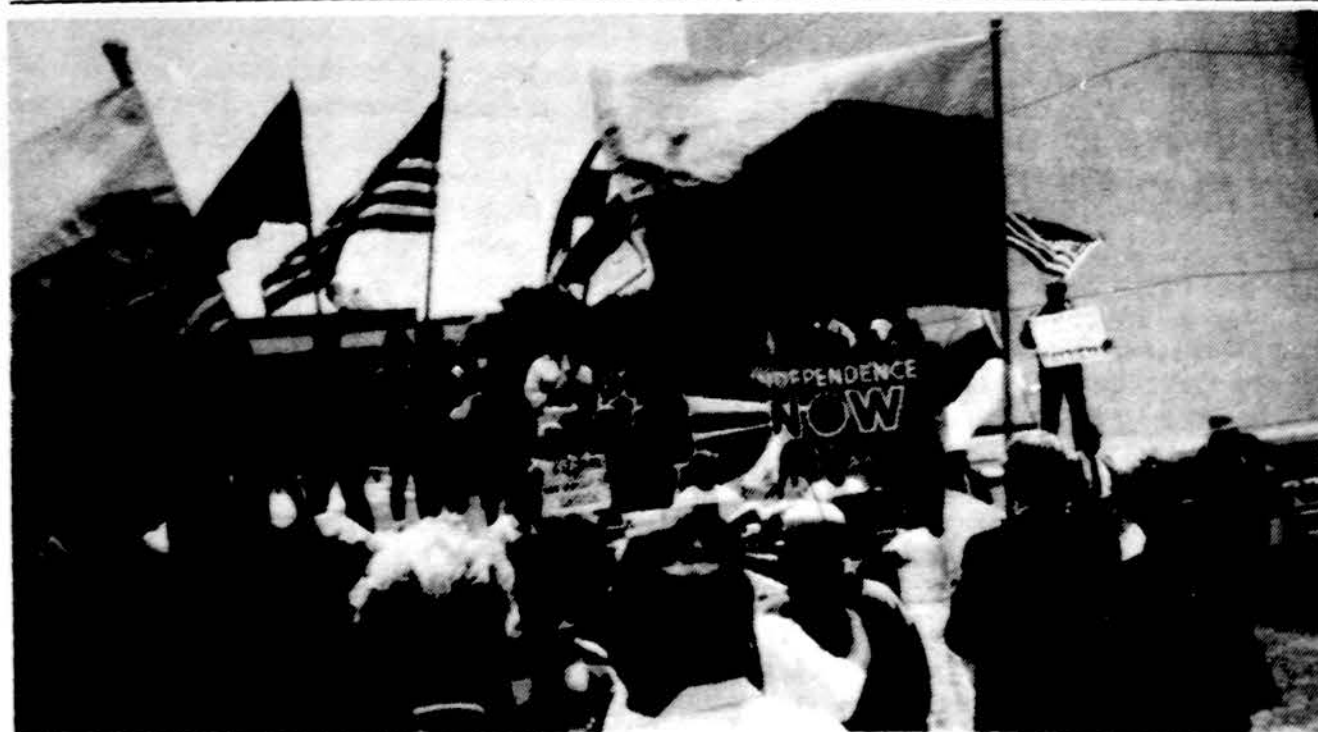
Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS

DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

LAWRENCE C. GASUNAS

Lietuvos Nepriklausomybės dieną minint Lietuvoje, vėliava ir dangus džiaugiasi...

Nuotr. Raimundo Kulbio

APLINK MUS

x Šį ketvirtadienį, lapkričio 22 d., bus Padėkos diena – Amerikoje šventė, nors neprivaloma išlaikyti šv. Mišių. „Draugas“ ketvirtadienį neišleis. Trečiadienį, lapkričio 21 d., dirbs visa redakcija, administracija ir spaustuvė ir paruos „Draugo“ penktadienio, lapkričio 23 d. laidą. Penktadienį visi dirbs kaip paprastomis dienomis.

x Šv. Kryžiaus ligoninės medicinos personalas duos visą mėnesį informaciją paskaitomis apie osteoporozę, akių problemas, jų saugojimą, apie cholesterolio sumažinimą ir t.t. Reikia tik susisiekti su viešosios informacijos departamentu ir sužinoti, kada bus įdomesnis pranešimas.

x Dalia Kučienienė, JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė, su dėkingumu atsiliepią apie visus Teatro festivalio rengėjus, aktorius, režisierius ir žiūrovus, atsilankiusius į festivalį. Viešai pareiškta jos žodis buvo tik asmeniškos nuomonės išreiškimas.

x Pranešama, kad a.a. inž. Vladas Kuodys Bostone mirė lapkričio 19 d. vakare. Liko žmona Emunelė, sūnus Kestutis ir duktė su šeima Lietuvoje. Apie laidotuves praneš vėliau.

x Janina Ivanovas, Cicero, Ill., Lidija Strazdas, New Britain, Conn., Algirdas Ruzgas, Woodhaven, N.Y., M. Kleinaitis, St. Petersburg, Fla., Ana Andriulionis, So. Boston, Mass., E. Kleinas, Wollaston, Mass., M. Duda, Ont., Kanada, „Draugo“ garbės prenumeratoriai, remėjai, atsiuntė po 20 dol. aukų ir pratęsė prenumeratą. Labai dėkojame.

x V. Mikalonis, San Dimas, Cal., pratęsė „Draugo“ prenumeratą su 50 dol. auka. V. Mikalonį skelbiame garbės prenumeratoriumi, o už miela paramą labai dėkojame.

x Dail. Ramunės Kmieciauskaitės darbų paroda Čiurlionio galerijoje tęsiasi ir šį savaitgalį lapkričio 23, 24, 25 dienomis tokia tvarka: penktadienį 7-9 v.v., šeštadienį 11 v.v.-9 v.v., sekmadienį 11 v.v.-4 v.p.p. Įsigytus paveikslus prašome atsiimti sekmadienį tarp 12 ir 4 v.p.p. arba skambinant Lion Frame tel. (312) 778-6322. (sk)

x Kun. Bonifacas Vaišnoras, MIC, Marianopolio vyresnysis, yra vienuolijos reikalais atvykęs į Chicago ir apsišokus Marijonų namuose Chicagoje. Žada čia pabūti kelias dienas.

x Dainavos ansamblio religinis-kalėdinis koncertas bus gruodžio 16 d., sekmadienį, Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje Brighton Parke. Bilietus bus galima įsigyti Vaznelių prekyboje.

x A.a. Kazimiera Karavaitytė-Sprindienė mirė Argentinoje lapkričio 10 d. Šiaurės Amerikoje liko jos dukra Palmira su vyru Alfredu Žukauskai, Elvira ir sūnus Jonas su šeima.

x Po 15 dol. atsiuntė ir grąžino laimėjimų šakneles: John Kiznis, Rockford, Ill., O. Alekna, Miami Beach, Fla., Stanley Drevinskas, Hartford, Conn., V. M. Matuzas, La Grange, Ill., Aldona Umbrasas, Worth, Ill., N. Balčiūnas, Cleveland, Ohio, Felix Jarašius, Wisconsin, Dells, Wisc., Bruno Mikėnas, Woodridge, Ill., P. Galiūnas, Worcester, Mass. Visiems tariame nuoširdų aciu.

x Po 15 d. atsiuntė ir grąžino laimėjimų šakneles: dr. Vladas Lelis, Rochester, N.Y., T. Alinskas, Ridgewood, N.Y., V. Narušis, Millgrove, Ont., Kanada, Donatas Šukelis, New Buffalo, Mich., R. Didžgalvis, Chicago, Ill., Vladas Zinkevičius, S. Viscius, J. Guobuzis, taip pat iš Chicago, Leokadija Pakauskas, Union Pier, Mich., B. Semaska, New Britain, Conn. Labai dėkojame už aukas.

x Julius Širka, Palos Hills, Ill., Kazys Ramanauskas, Chicago, Ill., Aldona Sandargas, Ormond Beach, Fla., American Travel Service Bureau, Chicago, Ill., pratęsdami prenumeratą, kiekvienas paaukojo po 20 dol. Labai dėkojame mūsų remėjams, garbės prenumeratoriams.

x Pratęsdami prenumeratą su 15 dol. auka: Al. Jaras, Kenosha, Wisc., V. Kuodys, So. Boston, Mass., Sofia Tekorius, Indianapolis, Ind., Ona Listerkis, Riverside, Ill., A. Kanapka, Ont., Kanada. Visiems tariame aciu.

x Patria dovaninių prekių ir elektronikos parduotuvėse Chicagoje ir St. Petersburgo Beach, FL rasite lietuviškų prekių bei 220 voltų elektronikos ir kitų, Lietuvoje pagedidamų, reikmenų didelį pasirinkimą. Priimam užsakymus ir iš kitų miestų. Siunčiame prekes į Vilnių kargo-oru linija. Tel. 312-778-2100. (sk)

x Naujus Metus sutikite Lietuvoje! Kelionė gruodžio 28-sausio 13 d. 1991; 14 naktų Lietuvoje, viena naktis Kopenhagoje. Kelionės kaina: iš Chicago \$1,675, iš New Yorko \$1,575. Nedelskite registruotis American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643, tel. 312-238-9787. (sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite REMAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5869 arba (708) 425-7161. (sk)

x Ar reikia paskolos? Kasoje galima geromis sąlygomis gauti paskolą: namų, automobilių pirkimui, asmeniškų, ir „Home Equity“. Pirmą kreipkitės į mus, tada nebereikės niekur kitur kreiptis: KASA, 2615 W. 71 St., tel. 312-737-2110. (sk)

x „JAV LB Cape Codo apylinkės valdybos nutarimu, siunčiu 50 dol. auka, spaudai paremti. Valdyba linki ir toliau sėkmės kilniame jūsų darbe“. Pasirašė Irena Jansonienė, išdininkė. Nuširdus aciu už linkėjimus ir auką.

x LŠST Jono Vanagaičio šaulių kuopa, Boston, Mass., „Draugo“ išlaidom sumažinti atsiuntė 25 dol. auką. Nuširdus aciu už rėmimą lietuviškos spaudos.

x Juozas Šulaitis su žmona Aldona iš La Grange Park, Ill., prieš išvykdam į nuolatiniam gyvenimui į Floridą, lankėsi „Draugo“ ir pratęsdami prenumeratą su visa šimtaine. Labai dėkojame. Malonu paminėti, kad Šulaitiai yra nuoširdūs dienraščio rėmėjai, garbės prenumeratoriai. Linkime sėkmės saulėje Floridoje.

x Kazimiera Škėrys, Chicago, Ill., Stanley Raštutis, Oak Lawn, Ill., „Draugo“ garbės prenumeratoriai, nuoširdūs lietuviško žodžio rėmėjai, lankėsi „Draugo“, pratęsdami prenumeratą vieneriems metams su visa šimtaine. Labai dėkojame.

x Dr. Raymond Baužys, Tampa, Fla., Aldona ir Vytautas Čepėnai, Downers Grove, Ill., Albinas Kurkulis, Wheaton, Ill., Vincas Geležūnas, St. Louis, Mo., Marta M. Trupjonas, Naperville, Ill., „Draugo“ garbės prenumeratoriai, remėjai, pratęsdami prenumeratą vieneriems metams su visa šimtaine. Nuširdus aciu už paramą dienraščiui.

x Arūnas K. Draugelis, Naperville, Ill., Birutė Bilvašas, Lawton, OK, Vincas Viltrakis, Chester, Pa., Ben Paulionis, Cleveland, Ohio, A. Lukas, Toronto, Kanada, įvairiomis progomis paremia „Draugo“ aukomis. Pratęsdami prenumeratą, kiekvienas atsiuntė po visą šimtinę. Nuširdus aciu mūsų „Draugo“ remėjams, garbės prenumeratoriams.

x Inž. Kazimieras Pocius, Beverly Shores, Ind., Leonas Kezenius, Willowick, Ohio, Kazys Griauzdė, Cicero, Ill., Algis Strikas, La Grange, Ill., Anna Kizlauskas, Broadview, Ill., Jonas Indriūnas, Roseville, Ill., P. Vizgirda, Aurora, Ill., „Draugo“ remėjai, garbės prenumeratoriai, pratęsdami prenumeratą su 20 dol. auka. Labai dėkojame.

x JUOZAS BACEVIČIUS, namų pirkimo ir pardavimo atstovas. Greitas ir tikslus tarnavimas. Nemokamas namų įvertinimas. Skambinti: Bell-Bace RE, tel. 778-2233. (sk)

x G.T. INTERNATIONAL, INC. rašo vietinius bilietus ir tvirtina Aerofloto reisu atvykstantiems iš Lietuvos. Taip pat parūpiname profesionalų pasitikimą ir persodinimą New Yorko bei Washingtono Aero-uostuose. Prašome kreiptis: G.T. INTERNATIONAL, INC., 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 430-7272. (sk)

x „ŽAIBAS“ NR. 6 – maisto produktai bus pristatyti jūsų nurodytu adresu bet kur Lietuvoje 10 darbo dienų laikotarpyje. 10 sv. miltų, 10 sv. cukraus, 5 sv. ryžių, 5 sv. konserv. druska, 4 sv. valg. druska, 18 oz. riešutinis sviestas, 2 dež. džiovintų slyvų, 2 dež. razinų, 64 oz. aliejaus, 1 dež. įvairių arbatų, 39 oz. pupelių kavos, 12 oz. kakavos. Pilna kaina \$100.00 – kreipitis „ŽAIBAS“ 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Telefonas (708) 430-8090. (sk)

Rodaguojia J. Piasas. Medžiaga siūsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės dalinis žygiuoja. Lapkričio 23 d. Lietuvoje buvo šventiama kariuomenės šventė. Prisiminkim karius, gynusius Lietuvos laisvę.

VĖLINĖS

Vėlinės yra po Visų Šventųjų šventės. Mes tą dieną pasimeldžiam už mirusius žmones. Lietuvoje per Vėlines žmonės nuedavo ir kapines ir vakare uždegdavo žvakutes. Komunistai to neleidavo daryti, bet dabar žmonės vėl uždegdavo žvakutes. Vaizdas labai gražus.

Daina Lukaitė, 7 sk. mokinė.

Vėlinės yra mirusiųjų prisiminimo diena. Lietuvoje Vėlinių dieną gerdavo mirusiųjų gedulingomis pamaldomis ir eiseną į kapines. Žmonės aplankydavo savo mirusiųjų artimuosius ir vakare ant jų kapų uždegdavo žvakutę. Žvakučių šviesa reiškė meilę ir bendravimą su mirusiais. Giesmės skambėdavo ir varpai gausdavo. Ryšys su mirusiais tą dieną būdavo labai stiprus.

Vėlinių dieną taip pat pagerbdavo savanorius ir tuos karius, kurie krito kovoje už Lietuvos laisvę. Įspūdingos apeigos būdavo atliekamos Kaune Karo muziejaus sodelyje prie Nežinomąjį kareivio kapo.

Bolševikų okupacijos metu, Lietuvoje tik slapta uždegdavo žvakutes ant artimųjų ir kritusių partizanų kapų. Tik tyliai būdavo kalbamos maldos už mirusius.

Karina Turnerytė, 7 sk. mokinė.

Vėlinės yra lapkričio mėn. 2 d. Ta diena yra paskirta prisiminti ir pagerbti mirusiuosius. Nepriklausomoje Lietuvoje Vėlinių dieną žmonės prisimindavo savo artimus mirusius. Tą dieną žmonės eidavo procesijoje į kapines. Jie ten uždegdavo žvakes prie kiekvieno kapo. Tą naktį kapinės atrodė, lyg žvaigždės danguje. Taip pat buvo paprotys pasimelsti už savo ir kitų mirusiųjų vėles, nes dvasios gali padaryti blogo. Žmonės tą dieną neidavo į paskutines kapines, skirdavo maldai ir susikaupimui. Po penkių dešimt metų komunistų bedievių priespaudos, Vėlinių paprotys šiandien vėl atsinaujino.

Vytas Jurjonas, 7 sk. mok.

Vėlinės yra mirusiųjų minėjimo šventė. Tą dieną visi žmonės eina į kapines. Jie papuošia mirusiųjų kapus gėlėmis ir vainikais. Vakare uždegdavo žvakutes. Visos kapinės nušvinta nuo mažųjų liepsnelių šviesos. Visi žmonės meldžiasi. Kiti gieda giesmes. Taip gyvieji išreiškia savo meilę mirusiems žmonėms. Jie taip pat prisimena, kad ir jų gyvenimas šioje žemėje nėra amžinas.

Andrius Paulius, 7 sk. mokinys.

Darius Girėno lit. m-la.

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyrius

GRYBAS

Kyla grybas iš po lapo, Sako – kepurė sušlapo. Geriau lapas tas kabotų, O ne grybai galvą plotų! Grybas stiepiasi ant koto, Sako, lapams trūksta proto. Krinta, byra nuo šakų, Ant galvos, ir ant takų. Aš gi grybas samanotas! Man priklauso miško plotas! O ne lapams nuo šakos Kristi tiesiai ant galvos.

Alb. Kašubienė

MANO KELIONĖ Į LIETUVĄ

Laukiu aerodrome lėktuvo skristi į Lietuvą. Lietuvoje važiuosiu į Ukmergę. Ukmergėje aš būsiu pas savo gimines. Tada aš važiuosiu į Kauną, kur mano mama gimė. Aš ten pamatysiu Karo muziejų ir Žuvusių už Lietuvos laisvę paminklą Karo muziejaus sodelyje. Sekmadienį eisiu į Vytauto bažnyčią. Paskui važiuosiu į Vilnių, Lietuvos sostinę. Ten aš aplankysiu Vilniaus universitetą. Taip pat eisiu į Aušros Vartus pasimelsti. Prie Bibliotekos rūmų stovi Lenino statula, kurią padėsiu nuversti. Aš noriu nueiti į Šv. Petro ir Povilo bažnyčią. Anksti rytą aš važiuosiu į Klaipėdą. Ten aš žuvasiu. Tada aš važiuosiu į „Žuvėdros“ žuvies fabriką. Klaipėda yra Lietuvos uostas. Kai mano kelionė pasibaigs, aš laivu plauksiu namo. Aš su giminėmis gražiai atsiveikinsiu.

Arūnas Bilus, 6 kl. K. Donelaičio lit. m-la.

GALVOSŪKIS NR. 31

Jums reikės parašyti dvyliką žodžių, turinčių žodžio katė šaknį kat. Čia duodami tų žodžių reikšmių paaiškinimai. Už tų visų žodžių teisingą parašymą gausite 10 taškų, o jei bus klaidų – tik 5 taškus.

1. Vieta, kur rusai komunistai nužudė daug lenkų karininkų. 2. Naminis gyvulys. 3. Didelė nelaimė (accident). 4. Svarbiausioji vyksupijos bažnyčia. 5. Grupė, skyrus, klasė, kvalifikacijos laipsnis. 6. Didelis metalinis indas maistui virti didesnėms grupėms žmonių. 7. Katės vyriškosios giminės pavadinimas. 8. Augalas (antennaria). 9. Aviečių giminės miško augalas, kurio raudonos uogos yra valgomos (rubus saxatilis). 10. Dirbtiniai arba natūralūs požeminiai labirintai, sudaryti iš koridorių ir nedidelių patalpų. 11. Sistemingas kokių nors vienerių daiktų (pvz. Knygų) sąrašas. 12. Už nusi-kaltimus skiriami sunkūs pri-vertinamieji darbai.

Vaiva Rašytinė, 6 sk. („Sekimas“) K. Donelaičio lit. m-la

Seniausias pasaulyje medis auga Japonijoje. Tai kedras, kurio liemens apskritimas yra 16 metrų. Medžio amžius – daugiau kaip septyni tūkstančiai metų.

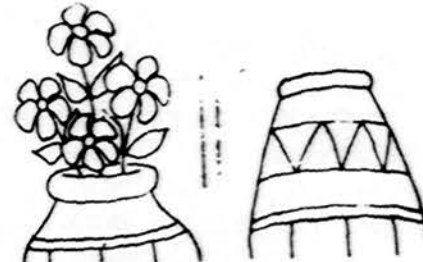
GALVOSŪKIS NR. 32

Kudirkos Naumiesčio vidurinės mokyklos 46 mokiniai nutarė suruošti laiveliais iškylą Šešupės upe į Marijampolę. buvo pasamdyta dviejų rūšių valčių: kur telpa 4 mokiniai ir kur telpa 6 mokiniai. Visi mokiniai susėdė į 10 valčių ir laisvų vietų neliko. Kiek buvo pasamdyta didesnių ir kiek mažesnių valčių?

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 33

(Žiūrėkite piešinėlį)

Mergaitė kambaryje valė dulkes. Ant mažo staluko buvo vazelė su įmerkta gėle. Neatsargiai ji užgavo vazelę su šluostuku ir vazelę sutrūko, kaip matote piešinėlyje. Kas ją sutaisys, tas gaus 5 taškus. Atsiųskite piešinėlį.

GALVOSŪKIS NR. 34

(Žiūrėkite piešinėlį)

Kurie šiose piešinėlyje dalykai yra vartojami apsirėngimui? Parašykite jų pavadinimus.

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 35

(Žiūrėkite piešinėlį)

Matote nupieštus du staciakampius. Vieno staciakampio sienelės baltos, antrojo – juodos. Katro staciakampio sienelės yra platesnės? Jei nėra platesnės, tai kokios?

(5 taškai)

GALVOSŪKIO NR. 13 ATSAKYMAS

Šis vokiečių laivas vadinosi „Vaterland“ (Tėvynė). Amerikietiai jį pavadino „Leviathan“.

GALVOSŪKIO NR. 14 ATSAKYMAS

Tėvelis tortą pirmiausia pjovė į keturias dalis dviem vertikaliais pjūviais (iš viršaus žemyn). Paskutinis pjūvis buvo horizontalinis; pusę torto aukštumo gražiai, lygiai perpjovė ir gavo 4 viršutines dalis, ir 4 apatines dalis.

GALVOSŪKIO NR. 15 ATSAKYMAS

Berniukui susirgus, širdies plakimas padidėjo 25 procentus.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytėnė Lietuvninkas
2501 W. 69th St.
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. (708) 325-3157
Valandos pagal susitarimą